Jaargang 113. Vrijdag, 29 September 1854. No. 78.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

VERKOOP VAN TURF.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente [illegible] maken bekend, dat door den Heer Mr. J. [illegible], RENTMEESTER van de STADS VEENEN [illegible] APEL, onder nadere goedkeuring, ten overstaan van den Heer Mr. J. S. G. KONING, Notaris te [illegible], op MAANDAG den 2den October 1854, des [illegible] precies te tien uur, ten Huize van den Logementhouder R. G. KOOPS, te *Nieuwe Pekela*, publiek, [illegible] perceelen, aan de meestbiedenden zal worden verkocht:

De STADS VIERDE TURF, welke dit jaar in [illegible] gegraven is.

[illegible] Voorwaarden van Verkoop zullen *vier dagen* bevorens [illegible] van Verkoop ter lezing voorliggen.

[illegible], 14 September 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Herbesteding

VAN

HARDE TURF EN BRANDHOUT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, bij *enkele inschrijving*, ten dienste van het RAADHUIS, aan te besteden:

1. De LEVERING van 1000 Ton HARDE ZWARTE TURF, en

In de vroeger geplaatste aankondiging was abusivelijk geplaatst 100 *Tonnen Lange Harde Turf*.

2. IDEM van 12,000 stuks BERKEN BRANDHOUT.

De Voorwaarden van Levering zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

Vóór of uiterlijk op DONDERDAG den 5den October 1854, zullen de MONSTERS aan het RAADHUIS moeten worden bezorgd, terwijl bij het MONSTER een INSCHRIJVINGBRIEFJE moet worden overgelegd, van buiten voorzien van dezelfde merken als het Monster.

GRONINGEN, 25 September 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Wijkmeesters.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat de betrekking van WIJKMEESTER thans is opgedragen aan de navolgende Personen, te weten:

Afd.	Wijk.	Namen.	Woonplaats.
A.	1.	J. H. KUILENBERG, ...	Groote Markt.
„	2.	H. VAN LINGEN, ...	O. Ebbingestraat.
„	3.	I. B. DE BEER, ...	„
„	4.	J. HEERES, ...	O. Boteringestraat.
B.	1.	R. G. RIJKENS, ...	O. Ebbingestraat.
„	2.	R. MAAS, ...	Jacobijnerstraat.
„	3.	[illegible]DERSHOFF, ...	aan den Singel.
C.	1.	[illegible] ELSINGA, ...	Achter-de-Muur.
„	2.	[illegible] HULSEKAMP, ...	Schuitendiep.
„	3.	J. RUDOLFS, ...	Martini-Kerkhof.
D.	1.	H. K. OVING, ...	Oosterstraat.
„	2.	R. T. TIDDENS, ...	„
„	3.	R. T. DE COCK, ...	Peperstraat.
E.	1.	D. WACHTERS, ...	Oosterstraat.
„	2.	J. RÖMELINGH DE JONGE,	Heerestraat.
„	3.	W. BOS, ...	Karolieweg.
„	4.	J. LOOR, ...	„
„	5.	H. N. THONUS, ...	Oosterstraat.
F.	1.	B. KUITERT, ...	Heerestraat.
„	2.	F. ROBBERSEN, ...	Haddingestraat.
„	3.	C. C. NANKMAN, ...	Folkingestraat.
„	4.	E. J. VOKKELMAN, ...	Nieuwstad.
G.	1.	H. LANDWEER, ...	Schoolholm.
„	2.	R. VAN DER VOORT, ...	Munnikkeholm.
„	3.	P. S. BARGHOORN, ...	Brugstraat.
H.	1.	P. H. N. VAN WERMESKERKEN, ...	A-Kerkhof.
„	2.	N. VAN KREGTEN, ...	Turftorenstraat.
„	3.	W. C. TER VEHN, ...	Brugstraat.
I.	1.	A. G. RIGA, ...	O. Kijk-in 't Jatstraat.
„	2.	J. L. KRUISINGA, ...	„
„	3.	T. TEN CATE, ...	aan de Haven.
„	4.	D. CARDINAAL, ...	aan der A.
„	5.	J. BOS, ...	Turftorenstraat.
K.	1.	P. F. MULDER, ...	Vischmarkt.
„	2.	R. A. B. DE GRAVE, ..	Zwanenstraat.
„	3.	H. LANTINGA, ...	O. Boteringestraat.
„	4.	C. R. NIEKUS, ...	O. Kijk-in 't Jatstraat.
„	5.	H. A. VETTER, ...	aan het Diep.
L.	1.	G. J. KORTRIJK, ...	Noorderhaven.
„	2.	C. VAN DER LEIJ, ...	N. Kijk-in 't Jatstraat.
„	3.	H. PLENTER, ...	„
M.	1.	D. WILKENS, Tz., ...	N. Boteringestraat.
„	2.	R. P. FIJNJE, ...	„
„	3.	W. MIEDENDORP, ...	„
N.	1.	H. J. VAN MUNSTER, ..	Spilsluizen.
„	2.	JOHS. MULDER, ...	N. Ebbingestraat.
„	3.	J. C. GROENEWOLT. ...	„
„	4.	J. L. NIEBORG, ...	N. Boteringestraat.
„	5.	H. H. NOOSTEN, ...	N. Ebbingestraat.
O.	1.	H. JANSEN, ...	„
„	2.	D. CREEMER, ...	„
„	3.	E. SONIUS, ...	Boterdiep.
P.	1.	C. KLEVERINGA, ...	bij Sint Jansboog.
„	2.	E. R. FOKKENS, ...	Nieuweweg.
„	3.	J. W. HUISINGA, ...	Damsterdiep.
Q.	1.	IJ. SIERTSEMA, ...	„
R.	1.	H. OLTHOFF, ...	Steentilstraat.
„	2.	N. C. WOLTHERS, ...	voor Heerepoort.
S.	1.	H. K. OOSTING, ...	„
„	2.	G. DE VRIES, ...	Zuiderdiep.
T.	1.	D. HAMMING, ...	voor A-poort.
„	2.	H. NINTEMAN, ...	bij Kranenpoort.
U.	1.	H. LUNSINGH, ...	buiten A-poort.
„	2.	S. MEIHUIZEN, JR., ...	„ „
V.	1.	C. SEVERIEN, ...	„ Boteringepoort.
W.	1.	H. H. MEIJER, ...	„ Ebbingepoort.
„	2.	H. HOEKSEMA, ...	„ Steentilpoort.
X.	1.	C. TER SPILL, ...	„ Kleinepoort.
Y.	1.	K. BOUMAN, ...	„ Oosterpoort.
„	2.	J. ONNES	„ Heerepoort.
Z.	1.	H. RIJKENS, ...	„ „

GRONINGEN, 25 September 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat het door den Heer Commissaris des Konings in deze Provincie, bij resolutie van den 21sten September 1854, executoir en invorderbaar verklaard 3de SUPPLETOIR KOHIER voor de BELASTING op het PERSONEEL over het Dienstjaar 1854, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks Belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verpligt is, zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebragt van de Belastingschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens art. 45, § 1, der wet op de Personele Belasting, van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan H.H. GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Devisie W. CHARJUVANGER; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd; en alsmede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvrage gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 34, § 3, der wet op het personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 28 September 1854.

De Burgemeester voornd.: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

De *Moniteur* deelt eene depêche mede, den 24sten te Weenen aangekomen, onderteekend door den generaal *St. Arnaud* en lord *Raglan* en gerigt aan *Omer*-pacha, gedateerd uit de Krim van den 17den en ontvangen te Bucharest den 22sten dezer. Zij is van den volgenden inhoud: De ontscheping, ten noorden van Sebastopol, is met het beste gevolg bekroond. De vijand heeft hoegenaamd geen wederstand geboden. Onze komst heeft een' diepen indruk op de Tartaarsche bevolking gemaakt, die hare sympathie voor ons niet verbergt. Al het materiëel en de artillerie zijn mede ontscheept. Wij marscheren met volkomen vertrouwen op een' goeden uitslag van onze onderneming."

Volgens te Weenen ontvangen berigten van de Krim van den 26sten, bevonden zich de geallieërden den 18den op niet verren afstand van Sebastopol, en waren zij tot op dien dag nog niet slaags geweest met de Russen. Vorst *Menzikoff*, de Russische bevelhebber in de Krim, heeft Sebastopol verlaten en post gevat te Burliuke, aan de rivier Alme, om daar de geallieërden, benevens de tot zijne versterking bestemde Russische troepen af te wachten. Men is van meening dat de aanval op Sebastopol den 20sten dezer zal geschieden.

In een half officiëel orgaan der Fransche regering, te weten *le Pays*, leest men eene beschrijving der plaatselijke gesteldheid van Sebastopol. Volgens dat blad, is het eene bepaalde onmogelijkheid om de haven dier vesting met geweld binnen te stevenen en het fort Konstantijn, 't welk eenigermate als de sleutel dier haven moet worden beschouwd, te bemagtigen. Alles is aangewend om die vesting van de zeezijde onneembaar te maken; doch dit is geenszins het geval aan de landzijde. Daar wordt de stad bestreken door hoogten, die genomen kunnen worden. Volgens de schrijvers van *le Pays*, is degeen, welke meester is van die hoogten, ook meester van Sebastopol. Inmiddels hebben de Russen, zoo als wordt aangemerkt, niets verzuimd om Sebastopol ook aan de landzijde in eenen geduchten staat van tegenweer te brengen.

„Uit hetgeen wij hebben aangevoerd (dus leest men ten slotte in *le Pays*) blijkt, dat de 850 stukken geschut, welke den ingang der haven van Sebastopol verdedigen, onnoodig zijn geworden voor de verdediging van de stad, ten gevolge van de ontscheping der geallieërde troepen en hunnen marsch naar de hoogten, welke de stad bestrijken. Het zijn alzoo niet de werken die Sebastopol van den zeekant verdedigen, die het geallieërde leger de grootste hinderpalen zullen opleveren. Maar men moet zich voorbereiden op zeer ernstige gevechten tusschen Eupatoria en Sebastopol. De ontscheping is niet belet kunnen worden, omdat de Russen onbekend waren met het juiste punt waar die zou worden bewerkstelligd. Maar het is wel niet twijfelachtig, of de Russische krijgsmagt zal tegen het geallieërde leger optrekken, ten einde het voortrukken van dat leger te beletten en het zoo mogelijk te noodzaken om zich weder in te schepen."

De 15,000 man reserve-troepen te Varna zijn ingescheept, om de expeditie-troepen in de Krim te gaan versterken.

Eupatoria, waar de geallieërden geland zijn, met eene bevolking van ongeveer 6000 zielen, grootendeels bestaande uit Karaïtische Joden (eene sekte die alleen de Heilige Schrift aanneemt en den Talmud en de rabbinale uitleggingen verwerpt) ligt op 18 mijlen van Sebastopol. Het land is vlak en vormt eene steppe wier einde niet merkbaar is. Ten oosten der stad bevindt zich een groot meer, en tusschen dat meer en de zee loopt de weg. De bewoners der nabijgelegen dorpen zijn naar kaap Baba gestroomd; zij legden veel verbazing aan den dag, doch geene begeerte om weêrstand te bieden. Eupatoria heeft slechts eene zeer kleine bezetting, die waarschijnlijk zich niet zal verdedigen.

De Russische zeemagt te Sebastopol bestaat in het geheel uit 109 vaartuigen met minstens 2200 stukken van allerlei kaliber. Hieronder bevinden zich 17 linieschepen (5 van 120 en 12 van 84 kanonnen), 4 fregatten (van 60 kanonnen), 5 korvetten of brikken, 82 vaartuigen van minderen rang en 12 stoombooten.

De eskaders der geallieërden bestaan uit 25 linieschepen, door zeilen of stoomkracht bewogen (15 Fransche en 10 Engelsche), 29 fregatten, korvetten, enz. zeilende of stoomende (15 Fransche en 14 Engelsche) en 6 Turksche oorlogsschepen.

Alle vroegere berigten, medegedeeld door het Weener *Fremdenblatt*, betreffende het [illegible] van Odessa door een gedeelte der gecombineerde vloot, het vernielen der strandbatterijen, daar onlangs door de Russen opgerigt, en het springen van een kruidmagazijn te Perekop, op de landtong van de Krim, waarbij vele Russen het leven zouden verloren hebben, blijken thans uit de lucht gegrepen te zijn.

(*Laatste berigten.*) De berigten uit Konstantinopel van den 15den dezer melden, dat bevel is ontvangen om de Fransche reserve uit Varna, onder bevel van den generaal *le Vallaint*, naar de Krim in te schepen.

Saïd-pacha was naar Alexandrie vertrokken en beloofde nieuwe versterking te zenden.

Daniël-Bey, onder-bevelhebber van *Schamyl*, had in Georgië twee veldslagen aan de Russen onder den generaal *Wrangel* geleverd. De Russen waren geslagen. De Polen hadden hunne zijde verlaten, en waren met twee stukken geschut tot de Turken overgeloopen.

Er was te Konstantinopel een comité, uit de voornaamste kooplieden bestaande, benoemd om eenen nieuwen muntstandaard vast te stellen.

De Londensche *Observer* zegt, dat eenige dagbladen bij voortduring de aanstaande terugkomst van de Oostzee-vloot, onder bevel van den admiraal *Napier*, melden. Zulks gelooft dit blad eens voor immer te moeten tegenspreken, daar de vloot in het noorden zal blijven, tot dat het ijs zelf de Russische havens zal blokkeren en de marine van den Czaar het uitloopen beletten.

Eene depêche uit Marseille, van den 26sten dezer, meldt, dat de paketboot, van Konstantinopel den 15den vertrokken zijnde, aldaar is aangekomen, met de volgende berigten:

Het Turksche leger, ten getale van 25,000, rukt op Ibraïla aan. In de vorstendommen en in Azië had zich *Schamyl* met zijn opperbevelhebber *Daniel Bey* vereenigd, om Tiflis aan te tasten. Het Turksche leger van Kars, dat de door de Russen verlatene legerplaats had betrokken, wachtte zijnen nieuwen opperbevelhebber *Ismael*-pacha. Deze laatste had alom op zijn weg van Silistria af, duidelijke bewijzen van eerbied en liefde van de Turksche soldaten ontvangen, welke hem als de heldhaftige verdediger van Kalefat hadden begroet." De paketboot [illegible], [illegible] Konstantinopel den 20sten had verlaten, werd te Marseille den 27sten of 28sten verwacht en zal uitvoerige berigten omtrent de landing in de Krim mede brengen.

Te Londen is verder eene depêche ontvangen van admiraal *Plumridge* in de Oostzee, volgens welke eerstdaags een aanval der Oostzee-vloot tegen de versterkte Russische haven Reval te verwachten is.

De Pruissische regering heeft geantwoord op de voorgestelde vier hoofdpunten van schikking. Zij belooft daaraan haren zedelijken steun, doch wenscht de discussiën daarover te zien uitgesteld. Zij vraagt inlichtingen betreffende de eventuele tegenwoordigheid van vreemde troepen in de vorstendommen, alwaar de Duitsche belangen vooral door de tegenwoordigheid van Oostenrijksche troepen zouden worden beschermd.

Volgens berigten uit Honolulu, was op den 29sten Julij een Engelsch-Fransch eskader van acht schepen van de Sandwich-eilanden vertrokken. Het maakt jagt op Russische schepen en zoude, naar men vermoedde, eene landing beproeven bij de Russische bezittingen in het noorden.

ITALIE.

De heer *Longobardi*, minister van justitie van den Koning van Napels, is in den ouderdom van 70 jaren aan de cholera bezweken. Hij was lid van verschillende akademiën en wetenschappelijke genootschappen, zoo in het koningrijk Napels als in het buitenland.

Te Genua houdt men zich bezig met het verzorgen van de weezen, ten gevolge van de cholera; 80 kinderen zijn in een klooster te Genua en 50 in een klooster van dominicanen te Turijn verzorgd.

Voorts worden aldaar medailles uitgereikt aan personen, die groote diensten hebben bewezen gedurende de aldaar heerschende ziekte. Die medaille is aan de eene zijde versierd met het borstbeeld des Konings en aan de andere met een' eiken- en olijftak en den naam van den persoon, aan wien zij wordt uitgereikt.

SPANJE.

De Fransche gezant te Madrid, de heer *Turgot*, heeft een der voornaamste Madridsche dagbladen, de (*ministeriële*) *Clamor Publico*, een proces aangedaan, omdat het de thans in Frankrijk bestaande orde van zaken voor „ eene in de historie voorbeeldelooze dwingelandij" uitgekreten had. Doch de Madridsche jury heeft, met acht stemmen tegen een, gemeend dat er geen grond tot regtsvervolging bestond.

— De ajuntamiento te Madrid heeft 100 geneesheeren benoemd, die elken dag 25 fr. zullen ontvangen, om hunne krachten aan de afwending van het gevaar der cholera te wijden.

— Te Irun is men ijverig in de weer om van daar den burgeroorlog in geheel Navarre te doen ontbranden. Het plan moet evenwel weinig kans tot welslagen hebben.

(*Laatste berigten.*) De ex-directeur der douanen heeft in den *Clamor Publico* een brief openbaar gemaakt, om de oorzaak te kennen te geven van zijn ontslag. Hij verklaart, dat hij als lid der commissie van financiën, en belast met een onderzoek naar den staat der vlottende schuld, er op aangedrongen had, dat men de wereld bekend maakt met den noodlottigen toestand der Spaansche financiën. Hij had zich hierdoor den haat der hooge beambten van het ministerie van financiën op den hals geladen en zich verpligt gezien zijn ontslag te nemen.

De commissie, belast met het uitbrengen van rapport over de gebeurtenissen van den 28sten Augustus j.l., heeft haar verslag openbaar gemaakt. De markies *van Albaïda* (*Orense*), de kolonel *Melans* en zijn broeder don *Sixte Comara*, die onlangs een vliegend blaadje schreef, getiteld: *la Verdad*, benevens 22 andere personen, zijn gedagvaard om binnen 30 dagen voor de regtbanken te verschijnen, ten einde zich te verdedigen tegen de aanklagt van deelneming aan dien opstand.

DUITSCHLAND.

De Koning van Pruissen heeft eene inzameling van giften in alle Protestantsche kerken zijns lands bevolen, voor het stichten van eene kerk en een schoolgebouw te Konstantinopel, ten dienste der Protestantsche Duitschers.

— Dr. *Kleiwort*, hoofdambtenaar bij het departement van wapening te Hamburg, is schuldig verklaard aan de misdaad zich te hebben laten omkoopen om jongelingen door bedrog te ontrekken aan de militaire dienst, welke zij in het Hamburgsche bondscontigent hadden te volbrengen, en diensvolgens tot vijf jaren tuchthuisstraf veroordeeld. Zijn medepligtige, kapitein *Reuter*, is van de militaire dienst vervallen verklaard.

— De luitenant ter zee bij de Oostenrijksche marine *F. des Tombe* heeft het ridderkruis van de orde van den Ned. Leeuw ontvangen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 24 September.

De regering heeft eene premie uitgeloofd van £ 200 voor de ontdekking van hem, die de steenen op de rails van den spoorweg bij Enniskillen gelegd heeft.

— Men heeft grootendeels het vertrouwen in de behandeling van choler-lijders door het toedienen van castorolie (ricinus-olie) verloren, nu uit verscheidene opgaven blijkt, dat van 86 lijders 68 gestorven zijn onder die behandeling, behalve die welke nog niet hersteld zijn.

— Het gerucht, dat *Christina* van Spanje Beaumont-Lodge nabij Windsor gehuurd had, is geken ongegrond te zijn.

— Men verzekert dat de Vereenigde Staten voornemens zijn om de betaling van den Sondtol te weigeren en deze hunne weigering door een konvooi oorlogsschepen te ondersteunen. Men wil, dat Engeland zich te dezer zake bij de Vereenigde Staten zal aansluiten. Ook in Pruissen wordt duidelijk het streven merkbaar om de afschaffing te verkrijgen van eene belasting, die vooral de pruissische scheepvaart zwaar drukt.

— Tijdingen over Californië ontvangen melden dat Canton in de magt der Chinesche insurgenten is gevallen.

De vereeniging van de Sandwichs-eilanden met de Vereenigde Staten, is door den Koning dier eilanden bevestigd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 September.

De kwestie betreffende de regeling van de slagterij en den handel in vleesch, blijft nog steeds de aandacht van de regering trekken, zonder dat men tot nog toe tot eenig besluit gekomen is. Sedert de vroeger genomen maatregelen is de invoer van vee zeer aanmerkelijk toegenomen; vooral uit Spanje zijn ongelooflijke hoeveelheden schapen ingevoerd; de consumtie is daarbij op gelijke hoogte gebleven en toch heb-

ben de prijzen van het vleesch geen daling ondergaan. Vruchteloos heeft de regering getracht door regelmatige openbare verkoopen van vleesch, de slagters te dwingen om het tot minder prijs af te zetten; integendeel zijn de prijzen eer gestegen dan gedaald. Die stand van zaken niet langer kunnende voortduren, moet de staatsraad bepaaldelijk besloten zijn, den knoop met geweld door te hakken.

— Het geheele cijfer der sterfte, door de cholera dit jaar in Frankrijk veroorzaakt, beloopt ruim 90,000 personen. Bourgondië, Champagne en de zuidelijke departementen hebben het meest geleden.

Van den 27sten. HH. MM. de Keizer en de Keizerin zullen een bezoek aan Koningin *Victoria* op het eiland Wight gaan afleggen.

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag den 25sten September.

In deze zitting zijn ontvangen vier koninklijke boodschappen, ten geleide van even zoovele wets-ontwerpen, als: 1) tot afschaffing van het tonnegeld op de zeeschepen; 2) tot wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1853; 3) tot vaststelling der begrooting voor de algemeene landsdrukkerij voor 1855; en 4) tot regeling en beperking der uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering. Al deze ontwerpen met daartoe behoorende memoriën van toelichting zullen worden gedrukt en verzonden naar de afdeelingen.

De voorzitter deelt mede, dat de commissie tot de verzoekschriften tot haren voorzitter benoemd heeft den heer *van Deinse.*

De voorzitter zegt, dat de commissie tot het ontwerpen van een adres in antwoord op de Troonrede, dat ontwerp in gereedheid heeft gebragt. Het wordt thans ter tafel gebragt en onmiddellijk ter overweging aan de afdeelingen verzonden. Na den afloop van dat onderzoek zal de commissie weder vergaderen en het ontwerp bepaaldelijk vaststellen. Diensvolgens wordt de vergadering tot half 4 uur geschorst, in afwachting dat de commissie alsdan met hare taak gereed zal zijn. — Tot dien tijd wordt de vergadering gescheiden.

Morgen zullen de beraadslagingen over het ontwerp van adres op de troonrede aanvangen.

Zitting van Dingsdag den 26sten September.

In de zitting van de Tweede Kamer van heden waren aan de orde de beraadslagingen over het adres van antwoord op de Troonrede; niemand vraagt het woord over de algemeene strekking, welke met algemeene stemmen is goedgekeurd.

Bij de behandeling van § 1 deelde de minister van buitenlandsche zaken, op de inlichtingen door den heer *van Hoëvell* gevraagd, nopens de zaak van den kapitein *Gibson*, mede, dat de bekende brief van *Gibson* aan den sultan van Djambi, zijns inziens, eene geïsoleerde daad is van iemand, wiens vroeger leven veel van *Robinson Crusoë* had; dat de zaak geïnstrueerd is en dat er een brief bestaat, waarin volledige schuld bekend is; die brief nu is in het bezit der regering van Nederland, wat men daarvan ook moge gezegd hebben. De minister zegt verder, dat de regering met ernst tegengesproken heeft elke vordering tot schadevergoeding, en hij niet twijfelt of de Amerikaansche regering zal het regtmatige der stelling beamen, dat iemand als *Gibson* wel straf ondergaan of gratie vragen kan, maar nooit schadevergoeding eischen; — dat *Gibson* zich korten tijd in den Haag heeft opgehouden, maar dat het niet goed zou zijn geweest hem dadelijk te arresteren, op het oogenblik dat er notawisseling plaats had en bij de onzekerheid of *Gibson* hier wel arrestabel was; — dat, wat de teruggave van stukken betreft, het Amerikaansche gouvernement nooit iets anders heeft geëischt dan schadevergoeding, doch heeft verzocht eenige particuliere brieven en boeken terug te ontvangen; dat abusivelijk eenige ten processe behoorende stukken met de overige papieren teruggegeven zijn, welke weet Z. Exc. niet met juistheid, doch de bekentenis van schuld zeker niet; dat die stukken echter volstrekt geen waarde hadden, en wij blijkens eene mededeeling van het Amerikaansche gouvernement die zullen terug ontvangen.

Ad § 8 vraagt de heer *de Man* eenige nadere inlichtingen omtrent de aansluiting of daarstelling van spoorwegen in het Noorden en Noord-Oosten des rijks, waarop de minister van binnenlandsche zaken te kennen geeft, dat thans door twee ondernemingen concessie is gevraagd, de eene op nieuw over de noordelijke en oostelijke gedeelten van het rijk; de andere meer beperkt van Harlingen over Zwolle in de rigting van Rheine. De regering heeft gemeend het algemeen belang van alle provinciën in het oog te moeten houden en heeft onderzocht welke lijn de beste was. Zij heeft toen aan de ondernemers de conditiën voorgesteld. Er wordt nu op nieuw onderhandeld met de ondernemers in Friesland, en of zij ook genegen zijn, andere lijnen tot stand te brengen. Men is nog in onderhandeling en zoo die niet slaagt, dan zal men zich tot de andere onderneming wenden.

Wat nu de geruchten betreft, dat de aansluiting bij de Hannoversche regering bemoeijelijking ondervindt, antwoordt de minister, dat de reg. alle pogingen in het werk stelt, om de aansluiting te bevorderen. Tot nu toe zijn zij niet met den gewenschten uitslag bekroond geworden. Er zijn echter nieuwe verzoeken gedaan, en men kan alleen wenschen dat er nu betere resultaten zullen te wachten zijn, dan tot dusver gebleken zijn. Wat in de Troonrede met de derde aansluiting bedoeld is, antwoordt de min., dat dit niet slaat op Hannover. In de Troonrede is bedoeld: *a* naar den Moerdijk, en *b* de Aken-Maastrichtsche spoorweg. En met de derde lijn is bedoeld: de aansluiting aan den Rijn-spoorweg aan de Pruissische grenzen.

Het adres is vervolgens onveranderd met algemeene stemmen aangenomen, na de verwerping van twee amendementen van de heeren *van Lynden* en *Elout.* — Het adres luidt als volgt:

SIRE!

§ 1. Met levendige belangstelling heeft de Tweede Kamer der Staten Generaal, bij de plegtige opening dezer zitting, van Uwe Majesteit vernomen, dat Zij van alle Mogendheden voortdurend verzekeringen ontvangt van vriendschap en welwillendheid. In het tegenwoordig tijdsgewricht is goede verstandhouding met andere Staten voor Nederland dubbel wenschelijk.

§ 2. Evenzeer als Uwe Majesteit, verlangen wij, bij eene getrouwe naleving der pligten, welke de onzijdigheid ons oplegt, onze regten wederkeerig te zien eerbiedigen.

§ 3. Het verheugde ons, dat Uwe Majesteit zich genoopt gevoelde op nieuw de pligtsbetrachting en de krijgstucht onzer zee- en landmagt te roemen.

§ 4. Met Uwe Majesteit wenschen wij, dat de moed en volharding, onlangs door onze dappere strijders op Borneo aan den dag gelegd, duurzame gevolgen mogen hebben voor de bevestiging van ons gezag.

§ 5. Hoogst aangenaam was het ons, Uwe Majesteit den toestand der Oost-Indische bezittingen, aan wier welvaart die des Vaderlands zoo naauw is verbonden, gunstig, den oogst der veldgewassen veelbelovend te hooren noemen. Hartelijk wenschen wij, dat in den gezondheidstoestand der bevolking aldaar verbetering kome, en dat geschikte maatregelen daartoe met goed gevolg worden bekroond.

Tot maatregelen van wetgeving, welke strekken kunnen ter opbeuring van onze West-Indische koloniën, zal Uwe Majesteit ons steeds bereid vinden mede te werken.

§ 6. De verblijdende uitzigten op eenen gelukkigen oogst ook hier te lande worden door ons hoog gewaardeerd.

§ 7. Al wat de verbetering der rivieren en andere waterwegen betreft, wekt voortdurend onze belangstelling.

§ 8. De Kamer stelt op hoogen prijs, dat de aandacht van Uwe Majesteit gevestigd blijft op verdere uitbreiding der middelen van gemeenschap en vervoer. Door aansluiting aan buitenlandsche spoorwegen en telegrafische lijnen moeten verkeer en handel nieuwe ontwikkeling verkrijgen.

§ 9. Bij de stoornis door den oorlog in de handels-betrekkingen van Europa gebragt, moeten wij meer dan ooit de verzekering hoogschatten, dat onze handel, scheepvaart en scheepsbouw desniettemin in vrij voldoenden toestand verkeeren.

§ 10. Wij verblijden ons dat de staat der geldmiddelen voortdurend stof tot tevredenheid oplevert. Spaarzaam beheer zal een voornaam middel zijn om dien gunstigen toestand te bestendigen.

§ 11. Vermindering van lasten zal ons dubbel aangenaam wezen, wanneer onze medewerking wordt verlangd tot maatregelen, die de eerste levensbehoeften, en daardoor de nijverheid ontheffen.

§ 12. Tot delging van schuld blijft de Kamer bereid het ingetreden spoor te volgen en het verheugt ons van Uwe Majesteit te hooren, dat deze met vermindering van lasten hand aan hand zal kunnen gaan.

§ 13. Sire! eene natie heeft hooger goed dan stoffelijke welvaart: in Nederland werden onderwijs, wetenschap en kunst steeds onder de edelste bezittingen geteld. Volgaarne zullen wij met Uwe Majesteit medewerken tot bevordering van een zoo gewigtig volksbelang. Elke gepaste gelegenheid om van onze belangstelling met wetenschappelijke inrigtingen te doen blijken, zal ons daarom welkom zijn.

§ 14. Het ontwerp van wet op het lager en middelbare onderwijs, door Uwe Majesteit toegezegd, verdient eene voorname plaats onder de voorstellen wier behandeling ons verbeidt. Wij verwachten dat eene voordragt tot regeling van het hooger onderwijs spoedig zal volgen.

§ 15. Gestadig mede te werken, Sire, tot verbetering van het onvolkomene in onzen toestand, beschouwt de Kamer als eenen eerste pligt. Met Uwe Majesteit erkent zij dankbaar de menigvuldige zegeningen welke aan het Vaderland worden geschonken. De spreuk der vaderen, waaraan Uwer Majesteits woorden ons op nieuw deden gedenken, blijve onze leus. Het gemeen overleg van Regering en Vertegenwoordiging zal dan onder den zegen des Allerhoogsten strekken tot bevestiging van het heil des Vaderlands.

'S GRAVENHAGE, 25 September.

Naar men verneemt, zal Z. M. de Koning zich in de eerste dagen der volgende maand uit deze residentie naar HD. nieuw aangekochte goederen bij Arnhem begeven, alsook de tentoonstelling aldaar met zijne tegenwoordigheid vereeren.

— Bij besluit van den 25sten September heeft Zijne Majesteit goedgevonden mr. J. S. I......, burgemeester der gemeente Dordrecht, te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— De *Grondwet* wil weten dat de heeren *Godefroi*, lid der Tweede Kamer, en *E. L. Jacobson*, te Rotterdam, benoemd zijn tot kommandeurs der orde van de Eikenkroon.

— Met het drukken der begrooting voor het volgend dienstjaar is reeds op de landsdrukkerij een aanvang genomen. Het 1ste, 2de en 3de hoofdstuk met de memoriën van toelichting en de bijlagen zijn bereids verzonden.

Het *eerste hoofdstuk* bedraagt hetzelfde cijfer als vroeger, te weten ƒ 650,000.

De raming voor het *tweede hoofdstuk*:

Hooge collegiën van staat en kabinet des Konings, bedraagt ƒ 17,341 minder dan voor 1854 werd geraamd.

Het *derde hoofdstuk* (buitenlandsche zaken) is voor het volgend dienstjaar ƒ 12,234 hooger geraamd dan voor 1854.

Van den 27sten. Bij Koninklijk besluit van heden zijn de verminderde regten op den invoer van granen en andere levensmiddelen, waarvan de termijn op den 1sten October e.k. zou verstreken zijn, verlengd tot den 31sten December. Een wets-ontwerp tot bekrachtiging van dezen maatregel zal eerstdaags aan de Staten Generaal worden aangeboden.

— Men verneemt, dat aan de Staten Generaal zal worden aangeboden eene wet op de heffing van regten wegens het gebruik van openbare werken in het belang der gemeenschap te land en te water.

AMSTERDAM, 26 September.

Naar wij vernemen, hebben elf der twaalf stads-geneesheeren heden een gemotiveerd adres aan den stedelijken raad ingezonden, waarin zij verklaren, hunne betrekking te moeten nederleggen, indien op den 1sten October aanstaande niet voorzien zal zijn in de vereischte geneeskundige hulp, en hun tevens niet de verzekering zal gegeven zijn van eene spoedige verbetering der geneeskundige armen-verzorging dezer stad.

— Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt alhier zijn van den 29sten Augustus tot en met den 26sten September aangegeven als cholera-lijders: 31 mannen en 36 vrouwen, te zamen 67 personen, waarvan zijn overleden 30 mannen en 18 vrouwen, te zamen 48 personen.

Van den 27sten. Bij de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt alhier zijn heden aangegeven 13 choleralijders, 2 overleden.

LEIDEN, 24 September.

De lessen aan deze hoogeschool hebben in de verledene week wederom een' aanvang genomen. Het getal van hen, die zich als student hebben doen inschrijven, is in vergelijking met de voorlaatste jaren niet zeer groot, en bedraagt sedert den 8sten Febr. l.l. slechts circa vijftig. In het vorige jaar echter hebben velen zich doen inschrijven, die nog niet genoeg voorbereid waren, waarschijnlijk alleen uit vrees voor een staats-examen, en die toen nog niet hier verschenen zijn; men mag alzoo verwachten, dat deze dit jaar hunne studiën zullen aanvangen.

MIDDELBURG, 25 September.

Het Belgische driemastschip *Clotilde* ligt voor Neuzen, zijnde van Antwerpen afgekomen met landverhuizers naar Noord-Amerika bestemd. De stoomboot *Prinses Marianne* heeft order ontvangen om dien bodem weder de rivier op te slepen naar de quarantaine plaats; aan boord hebben eenige sterfgevallen aan de cholera plaats gehad.

VLISSINGEN, 24 September.

Gisteren noch heden zijn er cholerazieken bijgekomen; het getal verpleegden is thans 42 en dat der overledenen 12. Algemeene lof verdient bij deze gelegenheid de ijver des predikants der Ned. Herv. gem. *Creutzberg*, die dagelijks de cholerazieken gaat bezoeken en dat bezoek soms op een' dag herhaalt.

LEEUWARDEN, 25 September.

Op nieuw zijn 19 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 11,465 runderen.

— Men verneemt dat dezer dagen door Z. M., na den raad van State te hebben gehoord, is beslist de vraag, „of de aanstelling van onderwijzers bij openbare lagere scholen, behoort te geschieden door den gemeenteraad, dan wel door burgemeester en wethouders," — en is daarbij bepaald, dat zoodanige aanstelling behoort tot de bevoegdheid van laatstgemeld collegie.

SNEEK, 25 September.

Heden werd alhier van Bolsward aangebragt bij de justitie, ten einde geschouwd te worden, het lijkje van een kind van zestien weken. Dit kind was ziek en eergisteren overleden, weinige oogenblikken nadat men het voor het eerst iets had ingegeven, van een door een doctor voorgeschreven geneesmiddel. Nu schrijft men deszelfs dood aan de onvoorzigtigheid of onachtzaamheid toe van den bediende in de apotheek, waar de medicijn bereid was; en, naar men wil, heeft deze zaak zich volgenderwijze toegedragen: Hij had voor zich op de toonbank twee gereedgemaakte drankfleschjes; in het een van welke zich veel opium bevond, en aan dit nu bond hij ongelukkiglijk het briefje van gebruik, dat bestemd was voor het fleschje van het kind.

ASSEN, 27 September.

De officier van justitie alhier berigt; dat den 14den dezer te Meppel een valsch 25centstuk is ontvangen met het jaartal 1848 en de beeldtenis van *Willem II*, dat door het muntcollegie te Utrecht voor valsch is verklaard.

MEPPEL, 25 September.

Tot heden morgen waren alhier 10 personen door de cholera aangetast, 6 zijn daaraan overleden, 1 is genezen en drie zijn daaraan nog lijdende.

Ook te Ruinen en Kolderveen heeft zich de cholera vertoond. Een jongeling, oud 22 jaren, bij zijn' oom aldaar woonachtig, is Zondag l.l. uit Meppel teruggekomen; door de ziekte aangetast, is hij daaraan spoedig overleden en kort daarna begraven.

GRONINGEN, 28 September.

De *Staats-Courant* van gisteren deelt de tarieven mede, die, ten gevolge van het opnemen van Groningen, Assen, Zwolle, Breda en Vlissingen in het binnen- en buitenlandsche telegrafennet zijn gewijzigd, en welke aan de rijkstelegrafenkantoren verkrijgbaar zullen worden gesteld. De kosten van overbrenging van telegrafische berigten tusschen Groningen en de overige kantoren in Nederland zijn de navolgende:

Van Groningen naar Assen, van 1 tot 25 woorden ƒ 0.50, van 26 tot 50 ƒ 1.00, en van 51 tot 100 ƒ 1.50; naar Amsterdam, Arnhem, Gorinchem, 's Hertogenbosch, Utrecht en Zwolle, van 1 tot 25 woorden ƒ 1.00, van 26 tot 50 ƒ 2.00 en van 51 tot 100 woorden ƒ 3.00; en naar Breda, Dordrecht, 's Gravenhage, Maastricht, Rotterdam en Vlissingen van 1 tot 25 woorden ƒ 1.50, van 26 tot 50 ƒ 3.00 en van 51 tot 100 ƒ 4.50.

— Eergisteren werd in 't Concerthuis te deze stede, de Groninger provinciale vergadering van de Afdeelingen en Correspondenten der *Nederlandsche Vereeniging tot Afschaffing van den Sterken Drank* gehouden.

De provinciale correspondent, de heer H. SUIDINGH, deelde, daartoe uitgenoodigd, in korte trekken de belangrijke toespraak mede, welke door hem in de laatst gehoudene Algemeene vergadering der vereeniging te Zwolle was voorgedragen, behelzende een betoog, dat de sterke drank was een volksdrank, eene volkskwaal en volksramp, en dat men dus moest trachten de afschaffing van den sterken drank tot eene volkszaak te maken.

De voorzitter van de afdeeling Duurswold, te Slochteren, ds. D. HENDRIKSZ, predikant te Kolham, gaf een verblijdend berigt van den goeden voortgang, die de zaak in de omstreken zijner standplaats begon te maken.

De secretaris der afdeeling Hoogezand, de heer J. F. BEINS, toonde het schadelijke aan van het gebruik van dien drank voor gezondheid en leven, — terwijl eindelijk dr. ALI COHEN belangrijke mededeelingen deed, voornamelijk door nieuwe cijfers aantoonende, hoe het gebruik van den jenever in Nederland, en bepaaldelijk ook in Groningen was eene volkskwaal, hoe dáárom dan ook de afschaffing van den sterken drank eene volkszaak *moest* worden, en hoe zij dat *zou* en *kon* worden. Daartoe wees hij op het voorbeeld van Noord-Amerika en deelde der vergadering den inhoud der zoo veel besprokene *Maine-wet* mede, terwijl hij zich verblijdde, dat ook de regering onzes lands dezer dagen weder getoond had te willen medewerken om het doel der vereeniging meer bereikbaar te maken. Uit de thans bij de Staten Generaal voorgedragene Staatsbegrooting over 1855 toch blijkt, dat het verlies, 't welk de schatkist zal lijden door de (voorgestelde) afschaffing van de opcenten op het gemaal, gedeeltelijk zal worden gedekt door eene verhooging van de opcenten op het gedistilleerd.

Ten slotte betoogde de spreker uit het oogpunt van afschaffingszaak, de noodzakelijkheid van goede en betere bieren hier te lande, en wekte de Vereeniging op, om tot de verkrijging daarvan, al die middelen in het werk te stellen, welke onder haar bereik waren, terwijl hij tevens aantoonde, dat het hoofdzakelijk van eene verbetering der bestaande wetgeving op dat stuk zal afhangen, of die voorgedragen wensch hier te lande ooit zal kunnen worden vervuld.

— Ged. Staten — gelezen hebbende eene missive van den burgemeester der gemeente Hoogkerk, betreffende de op den 19den dezer maand plaats gehad hebbende dooding van een aan den kwaden droes lijdend paard, toebehoorende aan GERRIT BAKKER, bleeker, wonende buiten de Apoort alhier, en gestald bij den kastelein P. J. HILMA, te Koosvoloren, — hebben heden besloten, tot het onteigenen en vernietigen van de met kwaden droes besmette voorwerpen, aanwezig in den stal van genoemden kastelein. Het paard, alsmede de van besmetting verdachte voorwerpen waren door de eigenaars in der minne ter beschikking gesteld.

— Eene der koeijen van den koemelker BRUKKER, aan den Nieuwen Weg alhier, en loopende bij anderen in de weide buiten de Steentilpoort, is Maandag l.l. afgezonderd, als vermoedelijk verdacht van longziekte. — Wij hebben vroeger reeds gemeld, dat alle de runderen van bovengenoemde zijn ingeënt.

Genoemd rund is heden op hooger bevel afgemaakt en bij opening is gebleken, dat dezelve aan longziekte lijdende was.

— Men verneemt met genoegen, dat er een aanzienlijk aantal voorwerpen voor de landbouw-tentoonstelling te *Arnhem* zijn ingezonden, en dat die personen, welke deze belangrijke onderneming nog verder wenschen te bevorderen, loten kunnen krijgen (à ƒ 1 het lot) bij de commissarissen der tentoonstelling, alhier onder anderen bij den hoogl. H. C. VAN HALL.

— Door het prov. geregtshof is, ter teregtzitting van heden, P..... E......, ter zake van drie diefstallen gepleegd bij nacht op de aanhoorigheden van bewoonde huizen, en van diefstal van landbouwgereedschappen, veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd tijd van *drie* jaren, alsmede in de kosten van het geding.

Gisteren zijn BEREND VAN DELDEN en CHRISTIAAN LUBBERTUS WARKMAN, ter zake van diefstal van vee in de weide veroordeeld, de eerste tot gevangenisstraf voor den tijd van zes maanden, en de tweede tot tuchthuisstraf van vijf jaren, mitsgaders in de kosten der procedure. — Ten zelfden dage is behandeld de zaak tegen JOHANNES DERKS VAN DER WERF, beschuldigd van gewelddadigheid tegen een' veldwachter, terwijl deze was in de uitoefening zijner functiën, waaruit bloedstorting is ontstaan; — de uitspraak in deze zaak is bepaald op aanstaanden Woensdag.

— Door de arrondissements-regtbank alhier, is de persoon van K., beschuldigd van uit een pakhuis ter dezer stede ontvreemd te hebben eenig papier, enz. veroordeeld tot een jaar eenzame opsluiting.

— De rijksveldwachter SOETEKOUW, l.l. Dingsdag zich op tournée bevindende te *Zuidhorn*, ontdekte niet verre van dat dorp eene landloopster, die hij volgens zijne instructie voor den heer burgemeester bragt. Bij visitatie vond hij bij haar gestolene goederen. Het blijkt verder, dat deze vrouw reeds lang in deze provincie omgezworven, en de ingezetenen overlast aangedaan heeft. — Zij is thans opgenomen in het huis van verzekering.

— Maandag l.l. gaf de heer J. DE CORNILLON, uit Brussel, zijn aangekondigd concert alhier. Koesterde men, ten gevolge van hetgeen men vroeger reeds van hem had gehoord, de gunstigste verwachtingen van zijn talent, die verwachtingen werden niet alleen niet teleur gesteld, maar nog overtroffen. Onze vroegere stadgenoot is een volleerd virtuoos op zijn instrument geworden; en deze lofspraak zegt meer dan genoeg. In de uitmuntende wijze, waarop het breedere stuk van VIEUXTEMPS, het meer populaire van DE BÉRIOT en de gevoelvolle *Mélancholie* van PRUME door den concertgever werden voorgedragen, liggen de gronden voor onze uitspraak.

Het speet allen zeer, dat eene ongesteldheid onzen kapelmeester A. DE CORNILLON ook weder nu belette, zich te doen hooren. Intusschen werd in dat plotseling opgekomen gemis zeer aangenaam voorzien door de bereidvaardigheid van een dilletant uit Amsterdam, hier toevallig aanwezig, die op uitstekende wijze twee zangstukken voordroeg, waarmede hij teregt veel lof mogt inoogsten.

Eindelijk verdiende de wijze, waarop de heer HAGEMANN beide solisten begeleidde, — zoo als altijd; — hooge toejuiching.

— Dingsdag l.l. is alhier weder een looderinkelaar te water gelaten, gebouwd op de werf van den scheepsbouwmeester K. K. DE VRIES, buiten het Kleinepoortje.

— Gisteren middag tegen 1 uur is alhier uit het kamp van Zeijst teruggekeerd het detachement jagers te paard; het werd ingehaald door het korps hoornmuzijk der infanterie alhier en tevens door de hoofd- en andere alhier in garnizoen liggende officieren verwelkomd.

— Volgens order van het departement van oorlog, zullen den 16den der volgende maand van Leeuwarden weder naar Tilburg vertrekken de staf met de hoofdadministratie, het dépôt en een eskadron van het regement jagers te paard, onder bevel van den luitenant-kolonel J. C. FUNDTER. Daarentegen zal, naar men zegt, het eskadron, thans te Groningen in garnizoen, met achterlating van 1 officier en 25 jagers, te Leeuwarden komen, zoodat alsdan binnen die stad bijna twee eskadrons verblijf zullen houden.

— Bij den voerman en verhuurder van rijtuigen H. ANKEN, wonende in de Markstraat alhier, is thans geslagt eene Engelsche big, die, slechts 18 weken oud, geschat wordt, de aanzienlijke zwaarte te hebben van pl. m. 160 halve Ned. ponden.

— Het schaap, in de vorige week te *Hoogezand* bekroond en het eigendom van den vleeschhouwer ZUIDEMA, te Haren, is door dezen vóór eenige dagen geslagt. Nooit zag men daar vetter schaap; op de ribben bedroeg de dikte van het vet eene Ned. palm en eenige duimen.

— Een jeugdig marskramer, wonende alhier, gisteren bij den Ebbingeboog aan de aldaar liggende schippers zijne waar willende uitventen, had het ongeluk, met al zijne koopwaren in het water te storten. Hij werd nog bij tijds gered door den schipper SNIJDER en den sjouwerman H. VELDING.

— Gisteren namiddag werd de door de afdeeling *Veendam* en *Wildervank* van de *maatschappij van landbouw in de provincie Groningen* aangekondigde ploegwedstrijd te *Wildervank* gehouden. Door acht personen werd aan dezen strijd deel genomen, van welke G. MEIJER, van Borger-Compagnie, de eerste prijs behaalde, bestaande in eene briljante zilveren tabaksdoos. De tweede prijs, zijnde eene som van ƒ 10, is toegekend aan J. DRENTH, van Wildervank, terwijl nog een vereerend getuigschrift is uitgereikt aan JAN E. FEIKEN, te Wildervank. Voorts is eene premie van ƒ 10 benevens een vereerend getuigschrift toegewezen aan EENJE H. BUISKOOL, ijzersmid te Wildervank, als de vervaardiger van den best gekeurden ploeg, die, bij goed werk, de minste trekkracht vorderde.

— Uit *Beerta* berigt men ons, den 25sten September:

„De keuring van veulens, van wege de afdeeling *Beerta*, van het genootschap van *Nijverheid*, gevestigd te *Onderdendam*, had op heden alhier plaats. Hoewel het aantal veulens voor de keuring niet groot was, kon men al de aangebodene veulens de besten noemen. De eerste prijs, van ƒ 15, werd toegekend voor een bruin merrieveulen, toebehoorende aan G. NIEBORG, te *Oude Schans*, en de tweede prijs, van ƒ 10, voor een bruin hengstveulen, toebehoorende aan K. KREMER, te *Finsterwolde*.

„Het veulen waarvoor de eerste prijs is toegekend, slechts 5 maanden oud, is dadelijk na den afloop der keuring verkocht voor ƒ 87, en heeft alzoo nu eene opbrengst gemaakt van ƒ 102.

„De merriën van deze veulens zijn bij den bovenlandschen hengst, staande te *Nieuw Beerta*, gedekt.

„Eenmaal zal men ondervinden, dat de veulens, afkomstig van bovenlandsche hengsten, niet alleen ons paardenras veel veredelen, maar ook meer winstgevend zijn, en het

[illegible] zal worden, dat men meer bovenlandsche hengsten [illegible] zal nemen.”

— Uit *Sappemeer* wordt ons het volgende berigt toegezonden: „Na overleg van het bestuur der gemeente Sappemeer werd in den loop der vorige week eene kollekte gehouden ten behoeve eener ongelukkige, zieke Israëlietische weduwe met 5 kleine kinderen, bij wie inwoont haar 96jarige grootvader, nadat ’s Zondags bevorens de vijf leeraars der verschillende godsdienstige gezindten hunne hoorders tot het doen van milde bijdragen hadden opgewekt en aangespoord.

Zij, die zich wel met het inzamelen dier liefdegiften wilden belasten, mogten de hoogst aangename ervaring smaken, dat, schoon eene weduwe uit Israël het voorwerp was harer bemoeijingen, al de leden der gemeente, hoe verschillende [illegible] van gevoelen, één zijn in het beoefenen der Christelijke [illegible] en doordrongen van de waarheid, dat de Christenen [illegible] zijn, geënt op den stam van Israël. De milde giften, ten bedrage van ruim *f* 260, en dat in eene betrekkelijk kleine gemeente, getuigen, dat men niet alleen wil weldoen aan de geloofsgenooten des geloofs, maar ook aan hen, die den God der liefde onder een’ anderen vorm aanbidden en vereeren. [illegible] edele zelfvoldoening het zoete loon zijn van allen, die het treurig lot van dit ongelukkig gezin wilden helpen [illegible]!”

— Het vierde artikel van het wets-ontwerp op het *lager en middelbaar* onderwijs luidt aldus:

„De openbare scholen zijn ingerigt voor kinderen van verschillende godsdienstige gezindheden.

„De onderwijzers in deze scholen onthouden zich van iets te onderwijzen, te doen of toe te laten kwetsend voor de Godsdienstige begrippen van eenigerlei gezindheid.

„Het geven van onderwijs in de Godsdienst wordt overgelaten aan de kerkelijke genootschappen. Hiertoe zijn de gebouwen voor openbaar lager en middelbaar onderwijs buiten de schooluren voor de leerlingen der school beschikbaar.

„Waar de plaatselijke omstandigheden het toelaten, mogen afzonderlijke openbare scholen worden ingerigt voor kinderen van dezelfde gezindheid.”

— In de raadsvergadering te *Deventer*, van Maandag l.l., is ingekomen eene missive van heeren curatoren over het athenaeum, houdende eene voordragt doende van drie heeren, alphabetisch gesteld, ter vervulling der betrekking van hoogleeraar in de botanie enz., zijnde de heeren drs. J. W. Gunning, L. Mulder en N. W. P. Rauwenhoff, allen te Utrecht.

Wijders werd ontvangen eene missive van heeren curatoren ten geleide van bestek en teekening voor het daar te stellen laboratorium bij het athenaeum, terwijl, ingevolge uitnoodiging van curatoren, door den hoogleeraar Cop tot adsistent bij het laboratorium zeer werd aanbevolen de heer Jacobson.

Ten slotte werden gekozen met algemeene stemmen, bij het athenaeum, op de gewone voorwaarden: tot hoogleeraar in de regten, mr. J. Duymaer van Twist; tot hoogleeraar in de scheikunde, dr. M. J. Cop, tot hoogleeraar in de wis- en natuurkunde, dr. V. S. M. van der Willigen, en tot lector de heer S. Susan.

— Het gemeentebestuur te *Arnhem* heeft bij publicatie de ingezetenen gewaarschuwd tegen het eten van garnalen, aangezien ook aldaar reeds eenige gevallen van vergiftiging door het gebruik daarvan zijn waargenomen.

— Bij keizerlijke ukase is het verbod van den uitvoer van granen uit de Russische havens aan de Zwarte en Azofsche zeeën, voor onbepaalden tijd verlengd.

— Volgens een berigt van Zijner Majesteits zaakgelastigde te Konstantinopel heeft de Turksche regering, bij een memorandum van den 31sten Augustus j.l., aan de vreemde gezantschappen aldaar bekend gemaakt, dat het vroeger verbod van uitvoer van granen zou worden gehandhaafd, en bij uitzondering bepaald, dat om in den nood van de hoofdstad te voorzien granen uit Klein-Azië te Konstantinopel zullen kunnen worden ingevoerd, doch met het beding van aldaar te worden verkocht.

Overzigt van den oogst in deze provincie.

Hebben wij in onze Courant van den 1sten dezer den vermoedelijken uitslag medegedeeld van den oogst in deze provincie, zooals die door de Regering in de Staats courant was opgegeven, thans zijn wij in staat gesteld het volgende meer in bijzonderheden gaande overzigt daarvan te berigten, gelijk dit door der zake kundigen uit de onderscheidene deelen van dit gewest, met grond van waarschijnlijkheid, wordt berekend.

Tarwe. Bij den meer dan gewonen uitzaai, het gunstige weder en eene inoogsting onder bijzonder gunstige omstandigheden, mag men op een’ ruimen oogst van dit artikel rekenen. De opgaven van de opbrengst zijn nog al uiteenloopende, namelijk van 24 tot 36 en zelfs op enkele plaatsen tot 38 mud per bunder; de kwaliteit is algemeen vrij goed; het gewigt van 120 tot 130 pond. Op vele plaatsen is geklaagd over brand in de tarwe.

Rogge. Ook hiervan was meer uitgezaaid dan het vorige jaar; in het begin veel belovende, is zij echter op vele plaatsen te weelderig opgeschoten en heeft daardoor wel meer stroo, maar in verhouding niet zooveel graan, als men gedacht had, opgeleverd. De opbrengst varieert van 24 tot 30 en op sommige der beste stukken van 32 tot 34 mud per bunder; de kwaliteit is algemeen zeer goed; het gewigt van 115 tot 120 pond.

Boekweit. Op de zandgronden brengt dit gewas goed op, nl. 25 à 28 mud per bunder; op de veengronden levert de vroeg gezaaide 28 à 30 mud; de laat gezaaide (die het grootste gedeelte uitmaakt) slechts 10 mud ongeveer per bunder. De kwaliteit is over het algemeen vrij goed; het gewigt zeer uiteenloopende.

Winter Gerst. Deze was veel uitgezaaid en de opbrengst er van is groot, zijnde gemiddeld van 54 tot 56 mud per bunder. De kwaliteit is vrij goed, schoon hier en daar de korrel wel wat smal is; het gewigt loopt van 93 tot 103 pond.

Maarte Gerst. Deze was weinig uitgezaaid en is dus van minder belang.

Zomer- en Knobbegerst. Hiervan was de uitzaai ook gering; de opbrengst schijnt niet zoo goed als van de wintergerst en kan worden geschat op 35 tot 40 mud per bunder; de kwaliteit vrij goed.

Haver. Deze was minder gezaaid dan het vorige jaar. De oogst is buitengemeen gunstig en wordt op 56 à 60 mud per bunder berekend. De kwaliteit is algemeen zeer goed, zoowel wat kleur als droogte betreft; het gewigt uiteenloopend, van de dikke van 76 tot 80 pond, de zwarte van 68 tot 74 en de witte voer van 65 tot 72 pond.

Paardenboonen. Dit gewas stond eerst zeer schoon, doch heeft later zeer van roest geleden, waardoor de opbrengst zeer is benadeeld en wordt geschat op 20 à 22 mud per bunder. De kwaliteit is bijzonder, zeer hard en droog en blank.

Koolzaad. Dit is buitengewoon goed uitgevallen, zoowel wat kwantiteit als kwaliteit aangaat; men berekent dat onze provincie dit jaar ongeveer 9000 last van dit gewas heeft opgebragt, die, tot op het behoefte voor olieslagerijen aa, is opgeruimd.

Zomer-Koolzaad. De uitzaai was gering; de opbrengst daarvan klein en meestal met regen gedorschen.

Geel Mostaardzaad. De verbouw was klein, de opbrengst vrij goed en hieronder van puik drooge kwaliteit.

Aardappelen. Ofschoon ook dit jaar weder de ziekte hierin is bespeurd, schijnt toch de knol over het algemeen weinig te hebben geleden, zoodat de kwaliteit waarschijnlijk beter zal zijn dan sedert het ontstaan van de ziekte het geval is geweest. De opbrengst wordt hoog opgegeven; op de kleigronden 175 à 200 mud en op de zandgronden 200 à 250 mud per bunder.

De oogst mag dus gezegend genoemd worden; de opbrengst is zoo ruim, dat de schuren der landbouwers veel te klein zijn om al het graan te kunnen bergen.

Kerknieuws.

Ds. *N. Ostij*, te Putten, heeft het beroep naar de Hervormde gemeente te Delfshaven aangenomen.

— Ds. *J. C. A. van de Siepkamp*, predikant te Oosterzee o. a., heeft voor het beroep naar de gemeente Tzummarum bedankt.

Meppel, 24 Sept. Ten gevolge van het bedanken van ds. *de Waal* voor het op hem uitgebragte beroep, heeft de Chr. Afgesch. gemeente alhier, eergisteren avond weder geformeerd het volgende drietal: ds. *Bavink* te Hoogeveen, *Breitsma* te Heerenveen en Bonnier te Bunschoten.

Correspondentie.

Op verzoek van onzen gewonen correspondent te *Uskwerd* geven wij bij dezen de verzekering, dat de berigten in onze vorige Courant, alsmede in een paar vroegere uit *Uskwerd* vermeld, niet van hem afkomstig zijn.

Erratum.

Door de maatschappij van landbouw te *Hoogezand* zijn in de vorige week niet stoppelknollen van C. Hemmes, maar roggelandsche knollen van E. van Hemmen, te Haren, met een getuigschrift bekroond.

FONDS DER HOOGLEERAREN TE GRONINGEN, tot aanmoediging van Studie;

van September 1853 *tot September* 1854.

De ondergeteekenden, Beheerders van het Fonds der Hoogleeraren te *Groningen*, tot aanmoediging van Studie, hebben het genoegen te berigten, dat het Fonds weder aanmerkelijk is vooruitgegaan, zoodat men met den aanvang van het Akademiejaar 1854—1855 eene *beurs* aan deze Hoogeschool heeft kunnen stichten, met het vooruitzigt, hiermede, of met andere aanmoedigingen der studiën, jaarlijks op eene iets ruimere schaal te zullen kunnen voortgaan.

Deze gunstige uitkomsten zijn verkregen in de eerste plaats door hetgeen de Hoogleeraren zelve daartoe hebben bijgedragen, deels door de boeten in den Senaat en jaarlijksche inschrijvingsgelden, deels doordien een hunner *f* 50, een ander *f* 200 ten geschenke aan het Fonds gegeven heeft, terwijl eenige Hoogleeraren zich verbonden hebben om hiertoe te zamen *jaarlijks f* 45 bij te dragen. Vier voormalige kweekelingen onzer Hoogeschool hebben *f* 10, *f* 40, *f* 25 en *f* 25 geschonken, terwijl eenige personen ten platten lande in de provincie Groningen voortgaan met *jaarlijks* hunne bijdragen van *f* 5, *f* 3 of *f* 2,50 te schenken.

Wij meenen ons te moeten onthouden van het noemen van namen, dat voor sommigen vroeger wel eens onaangenaam geweest is, maar mogen niet nalaten aan allen, die, elk op zijne wijze, tot ons nuttig doel hebben medegewerkt, onzen opregten dank voor deze krachtdadige hulp te betuigen en onze instelling bij voortduring aan alle beminnaren van wetenschap aan te bevelen.

Groningen, 23 September 1854.

H. C. van Hall.
P. Hofstede de Groot.
H. Nienhuis.

ZEETIJDINGEN.

Groningen, 28 September. Vertrokken den 26sten de nieuwgebouwde schoonergaljoot *de vier Gebroeders*, kapit. B. C. Roozenberg, van Termunterzijl, en den 27sten het schoonerschip *Bureau Veritas*, kapit. S. C. Roozenbeek, van Hoogezand, beide met ballast op avontuur.

Binnengekomen te Amsterdam den 23 Sept., kapit. *Stenger* Anna Margaretha Adriana, v. Genua; *Tjakkes* Maria Elisabeth, v. Trapani; *Vlas* Henderika, v. Harlingerzijl; *van Wijk* Anna Arnoldina, v. Schiedam; den 28sten *Kolk* Hendriette, v. Londen; *Tunteler* Harmonie, v. Archangel; *Klofkorn* Margaretha, v. Nieuw-Harlingerzijl; *Hems* Vijf Gebroeders, v. Freyburg; *Wortelboer* Bordeaux, v. Harlingen. — Te Texel den 24 Sept., *Bakker* Katharina en *Lohman* Rosline Gerhardina, beide v. Londen; *Olthof* Jantina, v. Stockton; *Topsand* Martha, v. Hull; *Visser* de Vr. Jannetja, v. Frederikstad. — In het Vlie den 21 Sept., *Steffens* Johannes, v. Archangel. — Te Helvoet den 21 Sept., *Koster* Margaretha, v. Dantzig; *Neuker* Prudencia, v. Frederikstad. — Te Helvoet den 24 Sept., *van der Wal* Johanna en *Hess* Susanna, beide v. Archangel. — Te Vlissingen den 24 Sept., *Potjer* Titia, v. Londen. — Te Santander voor den 7 Sept., ... Gesina Jantina, v. Nantes. — Te Londen den 22 Sept., *Valkenier* Koophandel, *Donga* Annechina, *Meijer* Anna Catharina, *Jansen* Harmina, *Sap* Joanna Jacoba, den 23sten *Tunteler* Geertruida, *Schuur* Zwantina en *Warden* Anna Maria, alle 8 v. Archangel. — Bij Douvres den 22 Sept., *Reininck* Harberdina, v. Livorno n. Londen. — Te Arbroath den 21 Sept., *Bohoff* Hendrika, v. Archangel. — Te Grangemouth den 21 Sept., *Steen* Sieke van der West, v. Kirkaldy. — Te Hull den 22 Sept., *Harkema* Valerius Lodewijk, v. Glouboucka. — Te North Shields den 20 Sept., *Kuipers* 5 Gezusters, v. Dundee. — Te Hamburg den 23 Sept., *Egberts* Gesina, v. Amst.; den 24sten *de Groot* Wierdina Fokkelina, v. Haderwick; den 25sten *Smedes* Petronella Alberdina, v. Kampen; den 25sten *Bakker* Zwaantina, v. Haderwick. — Te Bremerhaven den 23 Sept., *Meijer* Catharina, v. Hamburg. — Te Koppenhagen den 21 Sept., *de Jonge* Pollux, v. Swansea. — Te Warnemunde den 21 Sept., *Vos* Telegraph, v. Schiedam; den 23sten *Kramer* Anna Christina, v. Kiel. — Te Dantzig den 21 Sept., *Klein* Antje en den 23sten *Oldenburger* Sara Maria, beide v. Harlingen; *Koening* Egbertina Annegina, v. Amsterdam; *de Jonge* Egbertus, v. Londen. — Te Pillau den 21 Sept., *Teensma* Aukje, v. Hull; den 22sten *Bohoff* Jantina, v. Hamburg; *Kuiper* Eugenia Petronella, v. Rotterdam; *Mewes* Margaretha, v. Hamburg. — Te Memel den 20 Sept., *Smit* Arendina, v. Londen. — Te Swinemunde den 21 Sept., *van Peer* Aukjen, v. Amst.; *de Winter* Catharina, v. Banff. — Te Archangel den 4 Sept., *Wold* Anna, v. Hammerfest. — Te Tonningen den 16 Sept., *Faber* Hendrika, van Rousan n. Memel; *Drok* Catharina, v. Hamburg n. Stockholm; den 17den *Pronk* Gesina, v. Hamburg n. Dantzig; *Lieffijn* Goede Verwachting, v. Amst. n. Frederikstad; den 18den *van Sluis* Tjakina, v. Amst. n. Flensburg; den 28sten *Pruim* Dageraad, v. Antwerpen n. Pillau.

Binnengekomen te Texel den 26 Sept., kapit. *de Jong* Frouwina Elisabeth, v. Newcastle; *Winther* Alpha, v. Drammen; *Lukens* Gesiena Johanna, v. Archangel. — Te Helvoet den 26 Sept., *de Boer* Edouard, v. Nickerie; *Schuur* Johanna Ettina, v. Liverpool. — Te Vlissingen den 25 Sept., *Ritses* Geertruida Anna, v. Gloubouska. — Te Boston den 12 Sept., *Kamminga* Cassandra, v. Rotterdam. — Bij Dover den 22 Septemb., *Reinders* Harberdina, v. Livorno; den 23sten *Boesland* Ida Reina, van Torrevecchia naar Koningsbergen. — Te Elseneur ..., *Tesseling* Argo, van Archangel. — Te Kirkaldy den 23 Sept., *Hoelier* Wendelina, v. Archangel. — Te Peterhead den 21 Sept., *Butter* Twee Gebroed., v. Dundee n. Lubeck; den 22sten *Bakker* Geertruid Femina, v. Archangel n. Londen. — Te Vigo den 7 Sept., *Knol* Catharina, v. .... n. Gothenburg; den 10den *Muller* Harmina, v. Londen. — Te Memel den 22 Sept., *de Weerd* Jonge Lankum en den 23sten *Spijkman* Juliana Louisa, beide v. Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 23 Sept., kapt. *Karszens* Gustaaf Willem, n. Leith; *Douwes* Gesina, *Douwes* Aquarius en *de Boer* Sap Tholow, alle 3 naar Dantsig; *de Vries* Catharina, naar Leer; *Nanninga* Vriendschap, op avontuur; den 25sten *Bakker* Thetis, n. Ancona; *Muntendam* Jacoba, n. Hamburg; den 25sten *Smit* Morgenster, n. Stettin; *Dirks* Sjouke en *Bagedoorn* Zes Gebroed., beide n. Harburg; *Jacobs* Vrouw Johanna, n. Hamburg; *Spel* Vier Gebroeders, n. Neemerzijl. — Van Harlingen den 23 Sept., *Velthuis* Vrouw Martha, n. Dantzig. — Van Bayonne den 20 Sept., *Kistlaar* Jantina Hendrika, n. Amsterdam. — Van Dundee den 21 Sept., *Moesker* Susanna, n. Hull. — Van Dundee den 21 Sept., *Hubert* Juffer Annette, n. Aberdeen. — Van St. Davids den 20 Sept., *Boon* Jantina, n. Koppenhage. — Van Hamburg den 23 Sept., *Hilbrands* Wendelina, n. Cadix; *Hazewinkel* Jonge Lieffert, n. Memel; *Zijl* Alpha en *Duit* Maria Anna, beide n. Koningsb.; *Bleker* Hendrika Jacomina en *Bolmeijer* Onrust, beide n. Neuhaus; *Mellema* Uit Vriendschap, n. Groningen; *Prins* Jonge Barend, n. Sappemeer; *Koens* Jonge Rudolf, n. Gend. — Van Bremerhaven den 23 Sept., *Albers* Regina, n. Groningen. — Van Koppenhage den 20 Sept., *de Haan* Provincie Overijssel n. de Oostzee. — Van Tonningen den 21 Sept., *Zwieting* Petrus Horreus n. Amsterdam; *Visser* Tietje, n. Rotterdam.

Vertrokken van Texel den 27 Sept., kapit. *Kramer* Christina, n. Hartlepool. — Van Falmouth den 23 Sept., *Sissingh* Johanna Maria en *de Groot* Johanna Maria, beide n. Antwerpen. — Van Duinkerken den 23 Sept., *Biel* Juliana, n. Rotterdam. — Van Grangemouth den 23 Sept., *Puister* Rika, n. Dordrecht. — Van Dantzig den 24 Sept., *Zwaal* Barend, n. Harlingen; *van der Wyck* Fransiska, n. Emden.

Zeilklaar te Londen den 23 Sept., kapit. *Lever* Elsina Jantina, n. Amsterdam. — Te Falmouth den 22 Sept., *de Grooth* Johanna Maria, n. Londen; den 23sten *Sissingh* Johanna Maria, n. Antwerpen. — Te Liverpool den 22 Sept., *de Boer* Niessina Beerta, n. Koningsbergen. — Te Newcastle den 22 Sept., *Dijkstra* Drie Gezusters, naar Stettin; *Jonkers* Johanna Christina, n. Hoekszijl; *Visser* Johanna Maria, n. Gibraltar; *Bakker* Jonge Johanna, naar Amsterdam. — Te Wyck auf Föhr den 21 Sept., *Jonker* Sieberdina, n. Belgie. — Te Stockholm den 19 Sept., *Knoll* Elisabeth, naar de Noordzee.

In lading te Londen den 21 Sept., kapit. *Keuzekamp* Goede Verwachting en den 22sten *Visser* Hersatting, beide n. Amst. — Te Liverpool den 22 Sept., *Ebling* Anda Hendrika, n. Amst. — Te Stockholm den 19 Sept., *de Haan* Jantina Gesina, n. Holland.

Delfzijl, 26 Sept. Vertrokken kapit. *Pekelder* Heiltewijka, op avontuur; *Alberts* de 2 Gebroeders, n. Horumerzijl; *Form* de Vr. Antje, naar Leer.

Zoutkamp, 28 Sept. Binnengekomen den 27sten Sept. kapit. *Bieze* Elsiena, van Brevich.

Zeilklaar den 26sten Sept. kapit. *Rozenbeek* de 4 Gebroeders en den 27sten *Rozenbeek* Bureau Veritas beide op avontuur, den 28sten *de Haan* Anna Jantina, naar Crageroe.

Oostmahorn, 27 September. Vertrokken den 25sten Sept. *Gerdes* Essea, naar Elmshorn, den 26sten *Busscher* Hendrika, naar Harburg, *Bootsman* Stina, naar Harburg, *Dierks* Catharina naar Leer, *Christlin* Vrouw Christina, naar Bremen, *Lukkien* Jettina Roelina en *Dost* Margaretha, beide naar Buxtehude, en den 27sten *Klöfkorn* Henriette, naar Bremen, alle acht van Amsterdam.

Dantzig, 22 Sept. Het schip Geertina, kapit. *Stuit*, van hier naar Amsterdam vertrokken, is gisteren met overgeworpen lading uit zee teruggekomen.

Mandahl, 14 Sept. Het schip Minerva, kapit. *Oldenburger*, van Archangel naar Amsterdam, is alhier met schade binnengeloopen; moet lossen.

Skagen, 16 Sept. Het schip Alberdina Lammechiena, kapit. *Duiven*, van Bergen naar Dantzig, is alhier in de nabijheid gestrand. is diep in het zand geweld en zal weg zijn; van de lading zijn ongeveer 400 tonnen harings en van de inventaris het grootste gedeelte geborgen.

Berwick, 23 September. Het schip Vrouw Anske, kapit. *van der Veen*, van Harlingen n. Leith, is in de haven van Holy Eiland binnengeloopen, hebbende op strand gezeten; maakt slechts weinig water en zal met den eersten gunstigen wind de reis voortzetten.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

21 Sept. Doewes, Argo, v. Hull n. Koningsbergen, m. boomwol.
v. Wijk, Cath. Elisabeth, v. Amst. n. Dantzig, m. ballast.
Lukje, Frauke Egberdina, v. Gron. n. Dantzig, m. ballast.
Stutvoet, Margretha, v. Wick n. Stettin, m. haring.
v. Groenenberg, Jac. Joh., v. Newc. n. Koningsb., m. stukg.
Krol, Autje en Jansje, v. St. Ubes n. Stockholm, m. zout.
22 —— Klein, Concordia, v. Londen n. Pillau, m. stukgoed.

De wind den 21 Sept. W.N.W; den 22sten W., N., N.N.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

Dantzig, 21 Sept. In vrachten was het weder zeer stil en is bedongen naar Amsterdam *f* 22 per last rogge, Antwerpen *f* 25, Emden *f* 20, Toulon 9½ fr. en 15 pCt. per last hout, Aberdeen 20 sh. per ton beenderen.

224ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vierde Klasse.

1ste Lijst. No. 629, 10756 en 11118 ieder een prijs van *f* 1000. No. 12122, 16927 en 18499 ieder een prijs van *f* 400. No. 1737 en 18238 beide een prijs van *f* 200. No. 1983, 3294, 12575 en 19068 ieder een prijs van *f* 100. — *2de Lijst.* No. 15631 een prijs van *f* 25,000. No. 13563 een prijs van *f* 2500. No. 10108 een prijs van *f* 1250. No. 4256, 15510, 17154, 18687 en 19129 ieder een prijs van *f* 1000. No. 285, 974, 5412, 10834 en 11811 ieder een prijs van *f* 400. No. 1122, 13179, 18602 en 18879 ieder een prijs van *f* 200. No. 5575, 7465, 10721, 14226 en 16943 ieder een prijs van *f* 100. — *3de Lijst.* No. 1839 een prijs van *f* 1250; no. 390 een prijs van *f* 1000; no. 15594, 19348 ieder een prijs van *f* 400; no. 7526, 18842 ieder een prijs van *f* 200; no. 3800, 4267, 4715, 7154, 18291 ieder een prijs van *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 22sten tot en met den 28sten September 1854 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 16 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 6 ouden en 7 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 26 September.

TARWE.		Veen	64 ℔ *f* 6,20	Zw., Voer	38 » » 3,50
Oude	70 ℔ *f*	»	66 » » 6,60	»	40 » » 3.70
N. Oml.	» »	GERST.		»	42 » » 3,90
» 1854	70 » » 11,80	Winter	54 ℔ *f* 5,55	BOONEN	
»	72 » » 12,30	»	56 » » 5,85	Paardeb. *f* 7,25,50,60	
» Old.	70 » » 11,55	»	58 » » 6,15	Gr. Erwten *f*	*f*
» »	72 » » 12,10	Knobbe	60 » » 6,05	Graauwe dito *f*	tot *f*
» »	74 » » 12,70	»	62 » » 6,35	ZADEN, ENZ.	
» »	» »	HAVER.		Old.Koolz. *f* 12,50,75	
ROGGE.		Dikke	36 ℔ *f* 3,20		*f* 13,25,50
Inl.	64 ℔ *f* 8,15	»	38 » » 3,40	Oml. *f* 12,50,75	*f* 13,25,50
»	66 » » 8,55	»	40 » » 3,60	Gr.Z. *f* 12,50,75	
»	68 » » 8,95	»	42 » » 3,80		*f* 13,25,50
»	70 » » 9,35	Nieuwe	44 » » 4,00	G.Mosterds. *f* 12	tot *f* 15
		»	46 » » 4,20	Dederz. *f*	*f*
BOEKWEIT.		»	48 » » 4,40	Gr.Gort *f* 9,50	*f* 10
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 6,50	»	50 » » 4,60	Par.100N. ℔ *f* 13,25,50,	75
»	66 » » 6,90	Witte Voer	36 » » 3,40		
»	68 » » 7,30	»	38 » » 3,60	Raapolie p.v. *f* 40,50	
»	64 » » 6,30	Witte Voer	40 ℔ *f* 3,60	Prijs der Boter	
Zw. Zand	66 » » 6,70	Zw. Voer	36 » » 3,30	1ste soort *f* 35	
				2de » » 33	

Tarwe nagenoeg in een doen. — Rogge en Boekweit 20 ct. hooger verkocht. — Gerst mede 25 ct. hooger afgaande. — Dikke Haver 15 ct. en Voer-Haver 10 ct. hooger wel te plaatsen. — Boonen mede hooger verkocht. — Koolzaad goed prijshoudend. — Gort wel zoo aangenaam. — Raapolie in een doen

— Volgens ons uit eene echte bron medegedeelde berigten, bevonden er zich in het begin dezer week in het Goregt en Oldambt meer dan 20 vaartuigen, welke bezig waren aardappelen te laden of welke nog laden zullen, en wel alle voor Hollandsche rekening. — Het is wel op te merken, dat sedert de groote aanvoeren, welke van hier verzonden worden, de prijs aanmerkelijk is verhoogd. Er loopt echter alhier ter stede het gerucht dat de prijs der aardappelen te Amsterdam eenigzins was gedaald, maar wij kunnen voor de waarheid niet instaan.

ROTTERDAM, 25 *September*. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. werd heden door zeer kleinen aanvoer *f* 1 per mud hooger aan gebruikers verkocht: goede en puike Nieuwe *f* 13.25 a *f* 14; mindere *f* 11,75 a *f* 13; Jarige *f* 12 a *f* 14,50; Poolsche en Roode soorten schaarsch en mede hooger verkocht: 156 ℔ O. witb. Pools. *f* 470; 154 ℔ Jarige dito *f* 435, *f* 440; 160, 161 ℔ N. Hoogl. Kleefs. *f* 440, *f* 445, *f* 450, *f* 455; 159 ℔ Odessa Pools. *f* 400; 158, 159 ℔ Jar. Rostock. *f* 430, *f* 440; 155 ℔ Jar. Stett. *f* 430. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. 50 cts. hooger: *f* 8,75 a *f* 9,75; Buitenl. *f* 5 hooger: 145 ℔ Eupatoria *f* 260; 145 ℔ Arch. *f* 256, *f* 260; 144 ℔ dito *f* 255, *f* 258; 146 ℔ dito *f* 260; 143 ℔ dito zeilende *f* 248 in entr.; 150 ℔ Windau *f* 328. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 20 a 30 cts. hooger: Winter *f* 5,10 a *f* 5,90; dito Zomer *f* 5 a *f* 5,80; voorts 125 ℔ Jar. Vries. Winter *f* 178 — Haver 20 cts. hooger: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,75 a *f* 4,50; dito Lange *f* 3 a *f* 3,90. — Boekweit *f* 10 hooger, op 140 ℔: N.-Brab. *f* 240, *f* 243, *f* 245; Vlaamsche *f* 235, *f* 240; Holst. *f* 220, *f* 225; Oostvr. Veen *f* 230. — Erwten: N. Zeeuws. Groene 40 a 50 cts. hooger: *f* 9 a *f* 10,25; dito Witte *f* 8,75 a *f* 9,50; Geldersche Graauwe *f* 11,50 a *f* 13. — Boonen: N. Zeeuwsche en Walchersche Bruine 25 cts. hooger: *f* 12,25 a *f* 13; dito Paardenboonen 30 cts. hooger: *f* 6.50 a *f* 7. — Koolzaad: Vlaams. gestort 70 p. vl; Zeeuwsch in zakken 67½ — 68 p. vl.; Polder 66 p. vl. Kanariezaad als voren *f* 9 a *f* 10,25.

AMSTERDAM, 25 *September*. De marktnotering van Boter was heden als volgt: Vriesche *f* 46 a *f* 47; Kuinder *f* 42 a *f* 43; Kamper *f* 44 a *f* 45; Deventer *f* 36 a *f* 41; Zwolsche *f* 38 a *f* 43.

AMSTERDAM, 27 *September*. Tarwe tot vorige prijzen met weinig handel: 128 ℔ o. b. Pools. *f* 460; 128 ℔ Lubecker *f* 423; 126 ℔ n. Friesche *f* 415; 129 ℔ n. Gron. *f* 420; 128 ℔ n. b. Pools. *f* 450. — Rogge eerst tot vorige, daarna tot iets hoogere prijzen verkocht, met veel handel: 118 ℔ n. Archangel *f* 257; 127 ℔ Anclammer *f* 300; 120 ℔ n. Odessa *f* 265, *f* 270; 118 ℔ o. dito *f* 255; 118 ℔ n. Archang. *f* 253, *f* 255; 119, 120 ℔ dito *f* 258, *f* 260; 120 ℔ Munster *f* 275; 118 ℔ n. Arch. *f* 250 aan de Zaan. — Gerst iets hooger verkocht: 114, 117 ℔ Deens. *f* 202 a *f* 213. — Haver: 82 ℔ dikke *f* 130.

Koolzaad williger: op 9 vat in Sept. 73½ p. vl.; Oct. en Nov. 73 p. vl.; April 1855 72 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering weder williger, op 6/w. *f* 44,25; Vlieg. *f* 43; Oct. *f* 42,75 a *f* 43 a *f* 42,50; Nov. en Dec. *f* 42 a 25 a *f* 42; Mei 1855 *f* 41 a 25 a *f* 41. — Lijnolie merkelijk hooger betaald: op 6/w. *f* 39,50; Vlieg. *f* 38,25 a 50; Oct. *f* 38 a 25 a *f* 38; Nov. en Dec. *f* 38 a *f* 37,50; Maart, April en Mei 1855 *f* 37,50 a 75 — Hennepolie op 6/w. *f* 42,75; Vlieg. *f* 41,50.

LONDEN, 23 *September*. Vreemde Boter is goed gevraagd en prijzen iets hooger; fijne Vriesche 102 a 104 sh., Kamper 96 a 100 sh.; Zwolsche 94 a 96 sh. Aanvoer: van Harlingen 7186 v., Rott. 913, Hamburg 64, Havre 865, Ostende 573, Antw. 64.

LONDEN, 25 *Sept*. Van inl. Tarwe was heden de aanvoer matig en werd het aanwezige tot de volle prijzen van l.l. Maandag afgezet. Vreemde was goed gevraagd, doch de hoogere prijsvorderingen hielden den omzet tegen; evenwel werd tot 1 a 2 sh. avans nog al het een en ander verhandeld. Gerst 1 sh. hooger. Boonen en Erwten bedongen de uiterste prijzen der vorige week. Haver moeijelijk tot de laatste koersen te slijten.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 26 *September*. Heden niet veel runderen ter markt, en tevens ook geen vluggen handel, uit hoofde steeds werd aangedrongen op verlaagde prijzen en de verkoopers hier niet toe konden besluiten. Kalveren zijn heden verkocht van 18 tot 21 cent de 5 ons, die nog al tamelijk waren aangebragt Schapen ongeveer 80 stuks aangevoerd en in dezen bestond wel verkoop; ter verzending werd ook nog al iets gedaan. Varkens meer dan 100 aangebragt, de handel in dezen had in den beginne der markt bijna niets te beduiden, doch is later iets williger geworden, tegen de prijzen van Vrijdag laatstl.

RHODEN, 26 *September*. Op de heden alhier gehouden jaarmarkt was tamelijk aanvoer van Koeijen en Paarden, de verkoop van jonge Paarden was levendig, prijzen voor Twenter van *f* 150 tot *f* 200, enter van *f* 90 tot *f* 130, betere soort tot *f* 160, Veulens van *f* 50 tot *f* 75, Werkpaarden van *f* 90 tot *f* 160; de verkoop van Koeijen was traag door de hooge prijzen, er was echter veel vraag naar vroegmelkte, deze kostten van *f* 100 tot *f* 160, vette Koeijen, waarvan niet veel aanwezig waren, van *f* 90 tot *f* 120, vaalmelkte van *f* 50 tot *f* 80; Drentsche Schapen was tamelijk aanvoer, doch geen vlugge verkoop, prijzen van *f* 4 tot *f* 6; de aanvoer van Varkens, zoomede de verkoop was matig, oude werden verkocht van *f* 25 tot *f* 40, jonge van *f* 6 tot *f* 27.

AMSTERDAM, 25 *September*. 196 vette runderen werden vlug van de hand verhandeld voor *f* 250, *f* 220 en *f* 200; 126 melk- en kalfkoeijen golden *f* 150, *f* 130 en *f* 100; 30 graskalveren *f* 12, *f* 14 en *f* 16; 129 vette varkens voor 50—52 cents het N. pond; 60 magere varkens *f* 10, *f* 12 — *f* 14; 140 schapen *f* 22, *f* 24 — *f* 26.

LONDEN, 25 *Sept*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week zijn matig geweest. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 468 ossen, 175 koeijen, 284 kalveren, 187 varkens en 1966 schapen. Er bestond heden eene goede vraag naar runderen en schapen, en daar de voorraad niet zoo groot was als in de laatste dagen, besteedde men al vroeg eenige verhooging. De vraag naar lammeren was beperkt, ten gevolge van het koude weder. Er was geen verandering te bespeuren in kalveren of varkens.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 27 *September*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 60⅟₁₆, 60⅟₁₆, 60⅛; Dito Dito 3 pCt. 72⅟₁₆, 72¼, 72⅟₁₆; Dito Dito 4 pCt. 90⅟₁₆, 91⅟₁₆, 91⅟₁₆; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 89¼. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 18⅟₁₆; Dito 3 pCt. 38½; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 33½; Coup. Bewijzen 5⅛, 5⅟₁₆, 5⅟₁₆; Amort. Schuld 4½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 36⅟₁₆, 36¼, 36½. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 100½, 100¼, 100½; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100½; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 84½; Dito 4½ pCt. 86½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 77½; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 76½. — POLEN, Cert. 4 pCt. 68½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 69, 69⅟₁₆; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 34⅟₁₆, 35⅟₁₆; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 34⅟₁₆, 35⅟₁₆; Dito Nieuwe 5 pCt. 78½; Dito Dito 1854 5 pCt. 78, 78½, 78¼; Mexik. 23½, ⅟₁₆; Dito Onbep. 23½, ⅟₁₆; Gren. 2½ pCt. 16⅟₁₆, ¼; Dito Uitgest. 6, ½; Philad. L. N. 87, ½.

Van Hollandsche fondsen was eenige meerdere vraag naar Integralen, waardoor dezelve iets vaster waren. Alle overige soorten onveranderd. — In vreemde effecten was de omzet wederom onbeduidend. Allen waren nagenoeg als gisteren.

N. Gren. Onb. St. 16, ½; Ecuador Coup. 21 cts.; Bl. Gr. Coup. *f* 2; 5 pCts. Nieuwe Russen bij *Stieglitz* 82½.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt. *Laatste Prijzen te 5 uur*. Integr. 2½ pCt. 60⅟₁₆; Spaansche 1 pCt. 18½ à ⅟₁₆; Binnenl. 3 pCt. 33½; Metall. 5 pCt. 69½.

WISSELKOERS.

Londen kort *f* 11.77½; Id. 2/m. *f* 11.67½; — Hamburg kort *f* 35⅟₁₆; Id. 2/m. *f* 35½.

ADVERTENTIEN.

NATUURKUNDIG GENOOTSCHAP.

De GEWONE WINTERWERKZAAMHEDEN van het Genootschap zullen met de maand October weder een' aanvang nemen. In een zestal der Vergaderingen zal de **Natuurkunde van den Mensch** behandeld worden. Ieder, die LID des Genootschaps wil worden, kan zich daartoe aanmelden bij den Penningmeester, Dr. G. A. STRATINGH, in de Heerestraat. Men wordt zonder ballotage aangenomen, maar moet terstond de Contributie voor het volgende jaar voldoen. Voor het tijdperk tot aan den 1sten Januarij wordt niets betaald.

A. W. ALINGS, *Secretaris*.

OPENLIJKE VOORDRAGT

VAN HET

Reciteer-Collegie „*Lulofs*",

op Maandag, den 2den October 1854, in de SCHOUWBURGZAAL.

SAUL op Gilboa en te Endor, Dramatisch Gedicht, door W. H. WARNSINCK, B.z., — **GRIFFO de Salier,** Dramatisch Gedicht in 5 Bedrijven, door W. HOFDIJK.

Afgewisseld met MUZIJK, op de Programma's breeder omschreven.

Aanvang te 6 uur.

Plaatsen zijn à 10 Cts. te **bespreken aan het Schouwburglokaal,** op **ZATURDAG** en **MAANDAG van 9 tot 1 en van 1 tot 3 uur,** terwijl alsdan ook aldaar **KAARTJES** zijn te **bekomen.**

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam **PICTURA**, op DINGSDAG den 3den October 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BONTEKOE.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris*.

*** VERGADERING der LEDEN van het Genootschap ***ter bevordering van Nijverheid***, te ***Onderdendam***, op DONDERDAG den 5den October 1854, des namiddags te 3 uur, in het ZIJLVESTERHUIS te *Onderdendam*. — Spreker: de Heer H. U. SCHLEURHOLTS.

Namens het Bestuur,
De Secretaris
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

W. JANSSONIUS
met
M. M. SMITH.

GRONINGEN, 27 September 1854.
Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 23 September 1854. Heden is bevallen van een *MEISJE* Vrouwe A. GEERTSEMA—WITHERS

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER A. A. G. BLANKSTEIN, geliefde Echtgenoot van

D. G. J. PORTHEINE.

KAMPEN, 23 September 1854.

*** Heden beviel van een MEISJE M. H. HERMSKERK, Echtgenoot van

B. S. TULP.

GRONINGEN, 25 September 1854.

*** Bevallen van een dood KIND STIENTJE DU BOIS, geliefde Echtgenoot van

P. SJABBENS,
Kleermaker.

GRONINGEN, 26 September 1854.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON G. DRENTH, geliefde Echtgenoot van

R. VAN DRIESSEN, H.z.

GRONINGEN, 26 September 1854.

*** Onze JAN SIMON is niet meer. Eene hevige ziekte van slechts weinige uren rukte hem uit onze armen. Nog geene vijf jaren mogten wij ons in zijn bezit verheugen. Hij die geeft en neemt, zij onze Trooster.

AMSTERDAM, *Wisconsin*, 20 Augustus 1854.

I. R. MULLER.
J. MULLER—MESDAG

*** Heden overleed, ten onzen Huize, onze zoo hartelijk geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw MARGARETHA OFFERHAUS, in den ouderdom van bijna 65 jaren.

LEEUWARDEN, 20 September 1854.

A. G. METZLAR.
C. METZLAR—OFFERHAUS.

Mede uit naam van hare overige Betrekkingen.
Eenige kennisgeving.

*** Na, op den 19den dezer, van eene doode Dochter te zijn bevallen, overleed heden mijne dierbare Echtgenoot M. L. GAAIKEMA, waarmede ik slechts ruim elf maanden in eenen gelukkigen echt heb mogen doorbrengen.

LOPPERSUM, 21 September 1854.

P. E. HOVINGA.

*** Heden namiddag overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, mijn éénige Broeder FOCKO L. TEN HAVE, in den ouderdom van ruim 47 jaren.

NIEUWOLDA, 24 September 1854.

E. L. TEN HAVE.

Eenige kennisgeving.

*** Heden middag om een uur werd uit ons midden weggerukt ons veelgeliefd jongste Dochtertje JANTJE, in den ouderdom van 13 jaren en 9 maanden.

STADS POLDER, 26 September 1854.

H. J. ONNES.
R. K. MULLER.

*** HOOGEZAND, 26 September 1854. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 35 jaren, W. K. BEERTA, in leven *Boekverkooper en Boekbinder te Hoogezand*; betreurd door zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen.

S. J. KEISING.

*** Heden avond overleed tot onze bittere droefheid, ons geliefd Kind ROZETTE.

GRONINGEN, 27 September 1854.

A. J. DRILSMA.
H. DRILSMA,
geb. **KOOPMANS.**

*** Heden overleed zeer plotseling, mijn waarde Broeder A. S. BAKKER, in den ouderdom van ruim 55 jaren.

SAPPEMEER, 27 September 1854.

T. S. BAKKER.

*** Uitgegeven door **J. B. WOLTERS**, te *Groningen*:

HET LEVEN VAN JEZUS,

den Zoon Gods en den Zaligmaker der Wereld,

wetenschappelijk-populair beschreven door
Dr. ***L. S. P. MEIJBOOM.***

Tweede druk. I, 1 en 2. Gr. 8vo. *f* 7—50.

AD. SCHUMANN*, Christus, of de leer des O. en N. V. aangaande den persoon des Verlossers.** Verkort bewerkt door Ds. ***W. VERWEIJ. Gr. 8vo, *f* 3—90.

N. J. ANDERSSON*, Eene reis om de wereld in 1851—1853.** Naar het Zweedsch door ***J. J. A. GOEVERNEUR. Gr. 8vo. *f* 2—90.

Dr. ***W. E. CHANNING*, De stem eens Christens uit den vreemde,** *over vragen van den tegenwoordigen tijd.* Uit het Engelsch door Ds. ***J. J. SWIERS.*** 1ste Stuk. In postf. *f* 1—75.

KELLNER'S* Opvoedkunde in de Volksschool,** *in aphorismen*. Naar de 4de Hoogd. uitg. door ***H. FRANGE. In postf. 90 cent.

***W. VERWEIJ*, Leiddraad bij het Onderwijs in de Bijbelsche Geschied.** Kl. 8vo. 25 cent.

*** **VAN DRUTEN & BLEEKER**, te *Sneek*, hebben verzonden:

PROSPECTUS en LIJST van Inteekening op een werk, getiteld:

DE LEER DES EVANGELIES,

in hare eenheid en haren samenhang voor beschaafde en nadenkende Christenen ontwikkeld door

S. HOEKSTRA, Bz., *Predikant te Rotterdam.*

De Uitgevers verwijzen, wat de Voorwaarden van Inteekening betreft, naar het uitgebreide Prospectus, dat in elken Boekwinkel voorhanden is. H.H. INTEEKENAREN gelieven hunne namen op te geven **voor den 15den October e.k.** Eene NAAMLIJST van INTEEKENAREN zal aan het Werk worden toegevoegd, terwijl na de uitgaaf de prijs **bepaald wordt verhoogd.** Overigens zij de Inteekening op dit echt degelijke Werk aan ieder belangstellende zeer aanbevolen.

Mede geven zij uit:

GODSDIENSTIGE LECTUUR

voor Doopsgezinden, verzameld door
D. S. GORTER,
Predikant bij de Doopsgezinden te Balk.

Eerste Jaargang, in één Deel kompleet, 400 pag's, à *f* 2,50.

Geen Doopsgezinde, die belang stelt in zijn Kerkgenootschap, mag dit Werk ontbreken.

Levensvragen

voor den weg des heils in Christus,
door ***S. HOEKSTRA, Bz***,
Predikant te Rotterdam. — *f* 3—90.

Elk beminnaar van degelijk Godsdienstige Lektuur zal dit Boek na de lezing zeker niet voor goed ter zijde leggen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Slochteren* doen te weten, dat op de **JAAR-, PAARDEN- en VEEMARKT,** die aldaar **den 4den October** aanstaande gehouden zal worden, **geen RUNDVEE** zal worden toegelaten, dan op **vertoon** van een **voldoend GEZONDHEIDS-CERTIFICAAT;** alsmede dat **geene Bedelarij** noch **Spelen** om **Geld** of **Geldswaarde** zullen worden **gedoogd.**

SLOCHTEREN, 23 September 1854.

Burgemeester en Wethouders voornd.:
H. G. MAATHUIS,
De Secretaris:
G. DIJKHUIZEN.

aarschuwing.

De ondergeteekende waarschuwt elk en iegelijk **niets** op **zijnen naam** te **LEENEN** of te **CREDITEREN;** zullende daarvoor door hem **geene betaling** geschieden.

NOORDLAREN, 26 September 1854.

A. A. HOENDERKEN.

Leest dit!

De ondergeteekende verzoekt, hoegenaamd geene **Goederen** aan **zijn Adres** te verladen per **Beurtschippers JAN BENNINK JUNIOR** en **JASPER MIDDENDORP,** varende in het *Beurtveer* van ***GRONINGEN*** en ***LEEUWARDEN*** op ***DEVENTER*** en ***ZUTPHEN;*** zullende alles, wat met genoemde Schippers voor hem wordt aangebragt, van heden aan **niet meer in ontvangst** genomen worden, en de daardoor ontstane onkosten voor rekening der H.H. Afzenders komen.

ZUTPHEN, 26 September 1854.

WILLEM HISSINK.

Woensdag den 18den October

1854, en volgende dagen, telkens des voormiddags te tien uur, zal, in de Behuizing bewoond geweest door wijlen den Heer Apotheker WILLEMS, in de Steentilstraat te *Groningen*, publiek, door Heeren **APOTHEKERS** en DROOGISTEN, worden verkocht: Eene aanzienlijke partij **MEDICINALE DROOGERIJEN** en **CHEMICALIËN.** — Te bezien op DINGSDAG den 17den bevorens, van 10—4 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA, C.z.**, Notaris te *Groningen*, zullen, ten verzoeke van den Heer Mr. R. IJ. MULLER, Advokaat te *Groningen*, *q.q.*, op VRIJDAG den 13den October 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene netdoortimmerde KOOPMANS BEHUIZING, staande en gelegen in de Steentilstraat, [...] Oosterpoortenbrug te *Groningen*, R no. 16; waarin sedert onheugelijke jaren eene **bekende THEEK** is gevestigd.

II. Eene weldoortimmerde KOOPMANS BEHUIZING, staande en gelegen naast het voorgaande Perceel, R no. 17.

III. Eene BEHUIZING, staande Oostzijde op de markt te *Groningen*, get. R 275½; alles toebehoorende de Erven van wijlen den Heer A. W. WILLE[...], aanvaarden op den 1sten November 1854. Te bezien vóór en op den Verkoopdag, van 2—5 uur, op [...] VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris [...] baar, alwaar de Condition van Verkoop voor de [...] hebbenden ter lezing liggen.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C[...]

Woensdag den 11den Oct[...]

1854, des namiddags te 2 uur, zal, ten Huize bewoond door den Banketbakker M. PRUIDON, in de Kijk-in-'t Jatstraat, worden verkocht: een na[...]gelaten **INBOEDEL**, bestaande uit EIKENH[...] BUREAU, CHIFFONIÈRE en SPIEGELS, LIN[...] BEDDEGOED; PORSELEIN en AARDEWERK, KLOK, KAGCHEL ENZ. Te bezien des Dingsdag[...] vorens, 's namiddags van 2 tot 4 uur.

Mr. J. J. CREME[...]

Houtveiling,

ONDER WERKELIJKE HOUTKOOP[...] op ZATURDAG den 30sten September 1854, des middags te 11 uur, ten Huize van den Logementh[ouder ...] TER STEEG, te *Delfzijl*, van pl. m. **2500** stu[k] **REN MAATS en OVERMAATS BALK[EN]** aangevoerd van *Frederikstad*, *Laurvig* en *Oudsoen*; pl. min. 3 Ladingen **OOSTZEESCHE GR[...] BALKEN;** eene groote partij **JUFFERS, DERS,** 3½ Dms. **POSTEN, 1½ Dms. DEE[LEN] enz.;** — eene groote partij POSTEN en DEEL[EN] los **voetstoots** worden verkocht.

Mr. H. J. OFFERHAUS, N[...]

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTR[AAT]

DONDERDAG den 5den October 1854, 's mor[gens] 10 uur, zullen in bovengenoemd Verkoophuis, worden verkocht: **MEUBELAIRE GOED[EREN]** als: KABINETTEN, SECRETAIRES, CHIFFONN[IÈRES], PULPITRUM, KOLOM- en andere TAFELS, STO[...] PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, BEDDEG[OEDE]REN, KAGCHELS, VROUWEN LIJFSTOEBEHO[OREN], GOUD en ZILVER, MANUFAKTUREN en W[...] GOEDEREN, ENZ. — Eindelijk eene partij **TAB[AKS]VAATJES en SNUIFPOTTEN** met **KO[PEREN] DEKSELS,** en hetgeen meer te bezien zal zijn bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHO[FF]

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, No[taris te] *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van den H[eer] BRUINS, op VRIJDAG den 13den October 1854 [des] vonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein HE[...] MEIJER, te *Midwolda*, publiek te verkoopen:

Eene in den jare 1851 ni[euw ge]bouwde **BEHUIZING**, [voor]zien van drie BEHANGE[N KA]MERS, KEUKEN, WAS[CH-KA]MER, PUT, REGENWA[TER]BAK, KELDER, doorloopende ZOL[...]DER, daaraan verbonden **SCHUUR**, waarin [STAL]LING voor Paarden, Koeijen enz; benevens [een] **spatieuse TUIN**; staande en gelegen te **M[idwolda]** nabij de Kerk, thans bewoond door den Heer Rijks-O[...] WOLDRINGH [...] geschikt voor **CICHOREIFABRIJK**, als wordende [in die] Gemeente jaarlijks voor eene waarde van pl. m. *f* 20,0[00] aan Cichoreiwortelen verbouwd, en tevens voor [alle] handen Affaires en Renteniers woni[ng]. Door vertrek van den Eigenaar, zullen de Ve[rkoop]ditiën **aannemelijk** worden gesteld; terwijl het [...] enz. inmiddels **Uit de Hand** kan worden gekoch[t; na]dere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore [van den] Notaris

B. HAITZEMA VIËTO[R].

Wij hebben de eer [het] langstellend Publiek [...] te berigten, dat wij all[...] het **Zuiderdiep** [aan de] Zuider Helling, hebbe[n] ingerigt eene **FABRIJK**, [waar] **fabriceren** en [...]**ren** van **STOOMWERKTUIGEN** en **KETE[LS]** allerleiaard, MOLEN-, SLUIS- en BRUGW[ERKEN], IJZEREN STOOM- en andere SCHEPEN van [...] lende grootte en diepgang, naar verkiezing, onder de Fi[rma]

SLOTEMAKER, LANTINGA & Co.

Wij hopen hierdoor in eene tot nog toe al[...] behoefte te kunnen voorzien, en nemen alzoo [...] onze onderneming aan Heeren Fabrikanten, Handel[aren,] Reeders bijzonder aan te bevelen; belovende wij [door] Werk en billijke prijzen, te zullen trachten iedere[ns te]wen te verwerven; terwijl de voordeelige ligging [der] Fabrijk het vervoer te Water, door het geheele L[and] naar Zee gemakkelijk en weinig kostbaar maakt.

GRONINGEN, 28 September 1854.

SLOTEMAKER, LANTINGA & C[o.]

Bij den Vleeschhouwer **E. J. DE M[...]** in de N. Ebbingestraat, zal op HEDEN den geslagt: Een extra puik vet [...] **ZOETEMELKS KALF**, zonder [...]

Bij de Wed. **GOEDHUIS**, in de [...]straat, zal op **heden** worden geslagt [een] vet en blank **ZOETEMELKS KA[LF]** en **Zaturdag** eene vette **JONGE [...]**

J. BLOKBERGEN, te [...] *kela*, vraagt tegen November een[...] **DERMEESTER** van den **S[...] 2den Rang**, die aan het hoo[fd van] eene School kan staan. *Brieven franko.*

TWEE SMIDSKNECHTEN

kunnen DADELIJK WERK bekom[en bij] **E. J. MULDER**, te *Sappemeer*.

Een **JONGELING**, het **logiemaken** willende leeren, [ver]voege zich bij

C. SLEUTELAAR,
Horlogie- en *Uurwerkmaker*, N. Ebbi[ngestraat].

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetensch[appen]*.
SEPTEMBER 1854.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
17	755,71	766,27	757,52	17,6	19,8	15,4	0,99	0,96	0,98	Z.Z.W.	Z.W.	W.	bewolkt	betrokken	betrokken
18	760,41	762,98	761,74	15,1	18,1	15,3	0,94	0,76	0,91	W.Z.W.	Z.W.t.W.	Z.Z.W.	wein. bewolkt	bewolkt	[illegible]
19	758,77	760,71	762,44	15,0	14,0	13,3	0,99	0,91	0,92	W.t.Z.	W.	W.t.N.	betrokken	betrokken	[illegible]
20	758,63	757,46	758,42	17,0	17,6	13,7	max.	0,94	0,96	Z.W.t.Z.	Z.W.t.W.	W.N.W.	„	„	[illegible]
21	759,02	760,26	761,15	13,0	15,6	10,7	0,91	0,79	0,93	W.Z.W.	W.	W.t.N.	weinig bewolkt	bewolkt	helder
22	762,82	764,01	764,56	10,8	12,5	9,6	0,90	0,83	0,94	N.W.t.N.	N.W.t.N.	N.W.	betrokken	„	weinig bew.
23	767,70	765,30	764,78	9,0	13,6	11,0	0,95	0,80	0,94	W.N.W.	W.N.W.	W.N.W.	weinig bewolkt	„	betrokken

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.